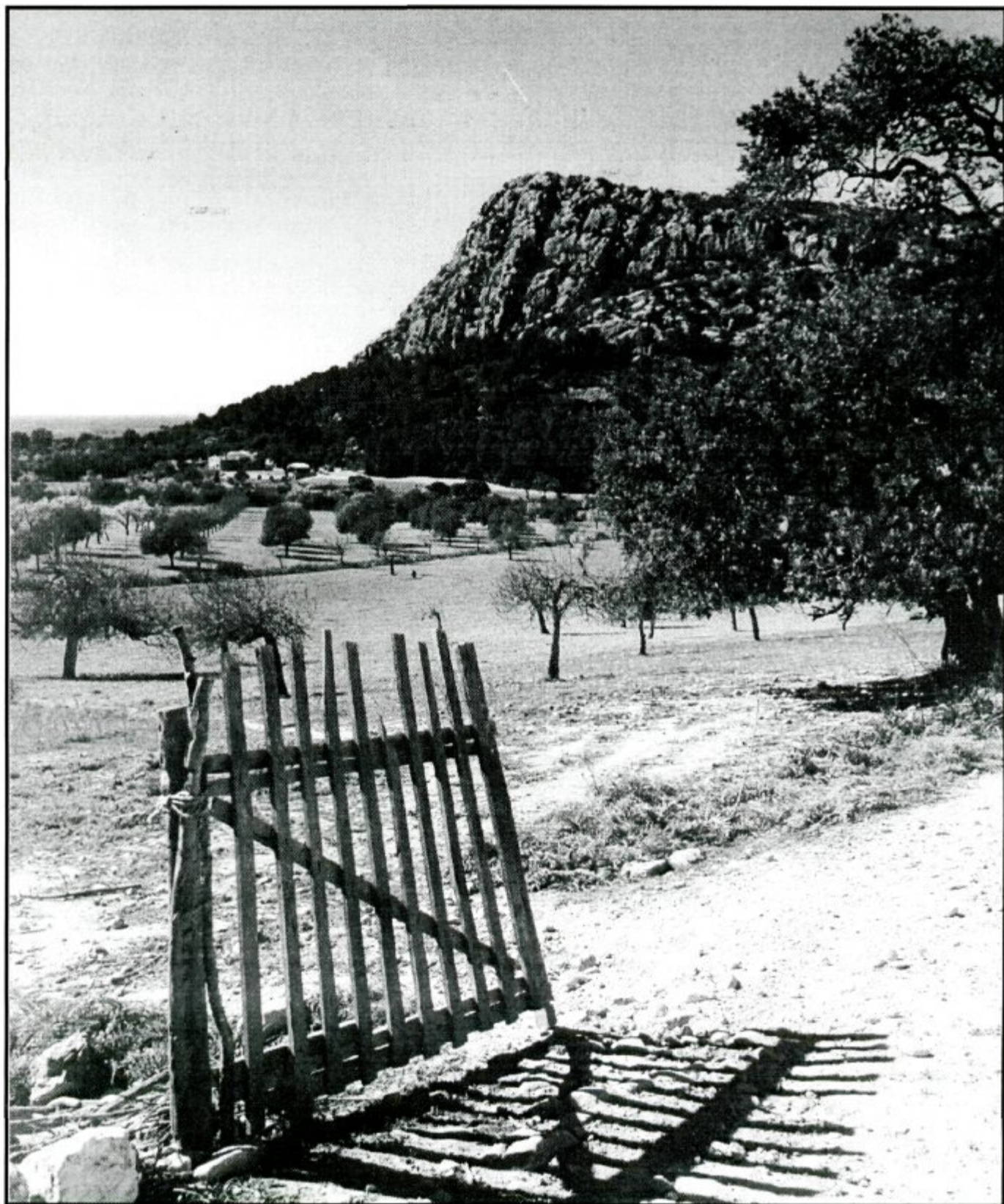

ES SAIG

ALGAIDA - NÚM. 204 - DESEMBRE DE 1997

EDITORIAL

SIAU QUI SOU

El mes passat recordàvem que enguany es compleix el 75è aniversari de la mort de Miquel Costa i Llobera, principal representant juntament amb Joan Alcover de l'Escola Mallorquina. Segons Llompart, Costa es defineix per la bellesa, elegància i reserva dels seus versos. Enamorat dels clàssics, incorpora a la lliteratura catalana els mestres grecollatins amb una rotunditat impressionant; les seves poesies estan presidides per la serenitat i l'equilibri horacians.

Hi ha, però, una poesia en que Costa es manifesta amb una força i una contundència aclaparadores: és l'oda "Als joves" dirigida als "fills d'una raça dreturera i forta / que unia el seny amb l'impetu", que comença amb una imprecació invocant "oprobi / al fill que n'és apòstata", a aquell que "per honra té ésser bord", que amb un cor espuri "sols posa arrels paràsites" i no beu la "saba legítima" de l'avior. Dura invectiva contra els desertors botiflers. Amb encert escriu Guillem Cabrer: "Vull foraster / ben integrat / que mallorquí / que ha renegat".

Costa ens recorda que "cada poble sols ateny son astre / seguint per la seva òrbita". I ens repeteix el crit de "Siau qui sou!". És vera que adverteix als joves que aquest ésser qui som no s'ha de defensar "atiant vells odis / de raça" ni tampoc tancant-se "ombrívols, / dins una llar històrica / sense horitzons", sino volant "enfora, amunt / com l'àguila".

L'oda, escrita fa noranta anys, té una vigència absoluta i vos ne recomanem la lectura: per la lliçó que se'n pot extreure i per la bellesa dels seus versos, realment extraordinaris, encara que excessivament ampul·losos pel gust actual. En traureu l'ensenyança de com cal treballar "unint el seny amb l'impetu / i amb gran serenitat", de com cal lluitar com a "fills d'una gent tan curta de paraula / com era de fets pròdiga".

Insistim: la validesa de les paraules de Costa és definitiva. Les agressions a la nostra identitat i a la nostra cultura són contínues. Escameses i atemptats que ens vénen de fora i també d'aquests fills "apòstates". Recordau la pregunta: "Què té aquesta terra nostra / que congria traïdors?".

Vos recordam només un dels darrers atacs, aquest provinent de la nostra inclita Ministra de Cultura: la intenció que els nostres al·lots coneguin la vida i miracles del Gran Capitán i de Bellido Dolfos i segueixin ignorant qui eren en Jafudà Cresques, en Joanot Colom o en Simó -Tort- Ballester.

La nostra portada: Ara és bon temps per anar a fer una llarga passejada per foravila i aquesta que vos proposam del Puig de Ses Bruixes pot resultar prou reconfortant

Bolletí de l'Obra Cultural d'Algaida

Revista Mensual D.L.P.M. 495/80

Domicili: Rei I, Algaida

Tf: 665042/ 272576

Fax: 665679

Imprimeix: Tirrena S.A., Manacor

Tf: 555212

Dirigeix Delfi Mulet

Administra: Directiva del'Obra Cultural

Col·laboren: Víctor Andreu, Biel Bibiloni, Jaume Falconer, Miquel Fiolet, Jaume Jaume, Catalina Martorell, Miquel Molleta, Antònia Maria Mulet, Joan Mulet, Pere Mulet, Víctor Mulet, Xesc Oliver, Biel Sastre, Miquel Serra, Joan Trobat, Gullem Vanrell, Agrupació Fotogràfica d'Algaida

ES SAIG només es responsabilitza de l'editorial

CALAIX DE SASTRE**VOCABULARI BÀSIC**

"*Ma che sciagura d'essere senza coglioni*", fa dir Voltaire en un conte a un eunuc quan veu la princeseta tan hermosa que acaba de salvar. La senyora Esperanza Aguirre, bona lectora dels contes de Voltaire sense dubte i, a més a més, ministra d'Educació i Cultura del govern espanyol, sap que és una *sciagura* o llàstima que se'ns presenti l'ocasió sense tenir els recursos i les eines necessaris per aprofitar-la. Què n'ha de fer el pobre eunuc, de la princeseta després de salvar-la? La vida contemplativa és bona només si es tracta d'una opció entre moltes altres. És des d'aquesta perspectiva que s'ha de considerar del tot encertada la decisió de la ministra de fomentar l'esperit militar entre els nins i els joves en edat escolar.

Prou s'ha debatut i demostrat que l'actual sistema educatiu espanyol és un notable fracàs. Les escoles i els instituts són autèntiques fàbriques d'eunucs, d'individus desarrelats i inadaptats a la societat actual. De personatges *senza coglioni* com el del conte de Voltaire. Els experts es queixen que en general els joves, quan abandonen els centres escolars, tenen greus deficiències per a la realització de simples càlculs matemàtics i per a la bona comprensió lectora d'un escrit senzill. Faltava l'arribada d'una persona tan clarivident com la senyora ministra, per comprendre que tals incapacitats són meres anècdotes que no cal ni considerar dins la magnitud del problema. D'exemples de persones incultes, que pràcticament no saben ni sumar ni llegir, però que han triomfat a la vida, en sobren perquè els nostres joves puguin emmirallar-s'hi. Allò que calen són altres habilitats per navegar sempre a la cresta de les ones de la vida quotidiana. Els *coglioni*, diguem que poden servir de metàfora, de resum del conjunt d'habilitats imprescindibles.

Molt bé. La senyora ministra ja sap *què* necessiten aprendre els joves. La pregunta immediata és el *com*. Si hi ha una institució que al llarg de la història s'ha mostrat molt eficaç per a l'aprenentatge de les habilitats que comentam, és a dir per a l'adquisició de *coglioni*, aquesta no és altra que la institució militar. Ja ho diu la saviesa popular: en el servei militar, et faran un home!

Com que buidar les escoles per omplir les casernes hagués estat una mesura impopular, la ministra demostra un pragmatisme propi dels bons governants: que viatgin les idees en lloc de les persones. I és per això que en aquests moments l'esperit militar és a la parada de l'autobús esperant el transport escolar.

Però, ja se sap, el progrés és lent i sempre apareixen entrebancs, a vegades fàcilment superables. Implantar l'ensenyament de l'esperit militar a les escoles illenques, ara que aquestes abandonaran la seva secular dependència de Madrid, planteja una dificultat: la de la llengua. No oblidem que, com diu el senyor Ferrer, conseller d'Educació del govern balear, els nostres professors han d'ensenyar en la llengua que hem rebut dels nostres padrins. La qual, per cert, és ben orfa d'un vocabulari específicament militar. Vet aquí doncs el problema. Amb l'ànim d'obrir camí cap a la seva resolució definitiva, hem elaborat, un servidor i un amic professional del ram de l'ensenyament, aquest primer recull d'expressions, que posam a la disposició dels competents traductors perquè les normalitzin:

Al primero que hable en clase, le meto un puro que se caga. Inútil, te vas a chupar más imaginarias que un tonto. Tu, cabronazo, sal a la pizarra. Este ejercicio se hace así por cojones. ¿Cómo, que no sabes hacer este problema? Te voy a dar de hostias, hijoputa. Cuando el maestro te habla, te tienes que poner más tieso que el mango de una escoba. Haced este dictado a la voz de ya. Cuando toque la corneta, salid al recreo al paso ligero. Venga, más brío con la lección de música, que parecéis una panda de maricones. Te quedan más años de ESO que al palo de la bandera. Cuando recitas la lección de historia, tienes que sacar pecho, coño, que pareces una señorita. Si no callais, os meto una semana de preventiva. Todos al laboratorio de ciencias. Uno, dos, uno, dos... paso! Hay que coger el lápiz con más gallardía, con más huevos...

En Calaix i Desastre

M'HAN DIT QUE DIUEN

Possiblement amb tota la raó d'aquest món se'ns dirà que som repetitius i reiteratius, mes a mes. Però no tenim més remei que tornar a parlar de robatoris. Aquests darrers dies era el tema quasi únic, juntament amb la dimissió del batle, a totes les tertúlies del poble. Robatoris dins el poble, a cases on hi havia gent, cases buides en aquells moments, xalets de foravila, casetes d'"aperos", al mig del camp... molta gent ha rebut la visita dels lladres.

Un que va anar al quarter de la Guàrdia Civil a denunciar-ne un de robatori va quedar astorat davant els objectes robats que havien estat recuperats: n'hi havia una portassa ben plena, i a caramull. Un dels comentaris que hem sentit més sovint és d'indignació: pel que deien els diaris, els sis autors dels robatoris, que havien estat detinguts pels guàrdies, foren immediatament posats en llibertat per la jutgessa del cas. Això no agrada a la gent, i suposam que tampoc agrada als encarregats de mantenir l'ordre.

Però vaja, convé canviar de tema i no posar-nos de malhumor per coses a les que no podem posar remei. Per variar, vos direm que els veïnats del carrer de Palma estaven molt contents de com va quedar el carrer després d'haver fet enrera una casa que sortia molt; retranquejar li diuen a això. El problema és que ara els cotxes, i sobretot les motos, encara fan més via que abans, cosa que ja semblava difícil. Un que viu al Colomer i que es quicxava de la nosa que fa el pou que hi ha a una vorera va comentar que no tornaria a dir res, perquè si el lleven, llavors encara baixaran més aviat els cotxes i motos que vénen de Lluçmajor.

És possible que a Algaida hi hagi massa xerrades i conferències, sobretot els caps de setmana. Diuen que tots els masses fan mal, i fins i tot els actes culturals poden arribar a ser excessius. A qualche conferència només hi ha els organitzadors (i no sempre hi són tots) i una dotzena escassa de públic interessat. Per una part, el fet d'haver-hi molts actes culturals diu molt a favor del nivell cultural d'Algaida; però potser seria necessària una mica més de coordinació entre els organitzadors.

Parlant d'entitats o associacions "no lucratives", a una rotlada sentirem comentar que n'hi ha un grapat que passen per moments en certa manera crítics: problemes entre els directius, entre els associats, amb l'Ajuntament... Ens han dit que per entrar a dirigir la tercera edat hi ha tres grups que es presenten, mentre que a altres no troben ningú per formar part de la Directiva, o altres on han dimitit tots, en bloc... Hi ha una moguda forta, pel que sembla, i que voldriem que acabàs bé.

Del futbol, com esport, enguany val més no parlar-ne massa: l'equip no respon com altres anys, però com que la temporada és llarga, es pot compondre. A més, ja hem dit altres vegades que l'important és que els equips "base", els més joves, estiguin animats; i, segons sembla, hi ha un bon ambient entre els pares, i això fa que aquest bon ambient també hi sigui entre els jugadors. Ens digueren que hi havia hagut problemes, parts i quarts, a l'hora de rentar la roba dels jugadors, i això va empipar molt a uns pares; però sembla que el tema s'ha solucionat i tot ha tornat al seu lloc.

Ens han dit, i ho hem vist pels diaris, que els cossiars de Montuïri i els d'Algaida han rebut un premi de la cadena de ràdio COPE. No sabem ben bé en què consisteix aquest premi, però estam ben segurs que els cossiars no estaran molt a celebrar-lo amb un bon sopar. Bé, diuen que no s'han aturat de celebrar coses, a base de sopars... i si tenim en compte que Sant Honorat ja és aquí, com aquell qui diu, és qüestió de no deixar d'assajar els balls.

Parlant de tot, si fa dos mesos el poble feia olor de vi novell, ara qualche vespre en fa de botifarrons torrats: ja es nota que ha arribat el temps de matances. Fa uns anys semblava que aquest bon costum de fer matances havia de desaparèixer, però per sort no és així, sinó que cada vegada més la gent ha tornat a engreixar el porc matancer i a elaborar la sobressada casolana, tan bona. Per cert, que del concurs de sobressada de porc negre, que tan bona acollida va tenir, no n'hem sentit a parlar més. No trobau que hauria de tenir continuïtat?

En el moment que tancam aquests comentaris, s'ha celebrat el plenari de l'Ajuntament en què s'efectua el canvi de batle. Tant al que surt com al que entra els desitjam molta sort en els seus nous càrrecs. El batle entrant va declarar que una de les seves prioritats seria acabar les Normes Subsidiàries. Esperam que aquesta vegada sigui la definitiva.

UN SORD

FOTO ANTIGA

Feta vora les cases de Binicomprat devers l'any 1952. D'esquerra a dreta: Francisca de Binicomprat, Margazlida Ramis (casada a Binicomprat), Maria Ramis, l'amo'n Pere de Son Llubí (+), Magdalena de Binicomprat i l'amo'n Rafel Sis (+)

L'AJUNTAMENT D'ALGAIDA informa

CANVI DE BATLE

El passat 27 de novembre, en Francesc Antich i Oliver va presentar la renúncia com a Batle d'Algaida. El dissabte, 29 de novembre, a l'Auditori del casal Pere Capellà, va tenir lloc el Ple Extraordinari on Francesc Antich va dimitir com a Batle i la investidura de Jaume Jaume i Oliver com a nou Batle d'Algaida.

APROVACIÓ DEL PLEC DE CONDICIONS DE LA PISTA POLISPORTIVA DE SES ESCOLES.

L'Ajuntament Plenari, en la sessió del passat 6 de novembre va aprovar per majoria amb l'abstenció dels regidors del Grup Popular obrir la licitació de les obres de la Pista Polisportiva de Ses Escoles mitjançant subhasta oberta.

El pressupost de l'obra és de 8.380.000 PTA i el termini de presentació de les pliques serà de vint-i-sis dies naturals a partir dels vuit dies de la seva publicació al B.O.C.A.I.B.

PROJECTE D'IL·LUMINACIÓ DE LA PISTA POLISPORTIVA DE SES ESCOLES.

Les ventades del passat mes d'octubre ocasionaren desperfectes -va caure un bàcul amb dos focus- a les faroles de la pista polisportiva de ses Escoles.

Els tècnics de l'Ajuntament revisaren la resta de bàculs per saber els seu estat de conservació. L'informe emès per l'arquitecte municipal manifesta l'oxidació interior dels bàculs del focus i davant la perillositat, exigeix que es retirin els que queden. L'Ajuntament els va desmuntar i ha fet una instal·lació provisional

perquè puguin usar les altres pistes.

L'Ajuntament ha encarregat un projecte per la il·luminació de la pista polisportiva, que es realitzarà al mateix temps que les obres d'condicionament de la pista polisportiva.

PROJECTE D'IMPULSIÓ DE LES AIGÜES RESIDUALS DE PINA.

L'Ajuntament Plenari, a la sessió celebrada el 6 de novembre, va acordar per unanimitat trametre l'expedient a la Comissió Insular d'Urbanisme i informar favorablement la sol·licitud de l'Institut Balear de Sanejament, per l'obtenció de la declaració prèvia d'interès general a aquest terme municipal del projecte d'impulsió de les Aigües Residuals de Pina a la Depuradora de Algaida-Montuïri.

El projecte l'ha redactat l'enginyer Pere Ventayol March i cost de l'obra puja a 71.000.000 de pessetes aproximadament.

DIMISSIÓ DEL REGIDOR SR. ANDRÉS GELABERT GARÍ.

A la sessió celebrada per l'Ajuntament Plenari el passat 6 de novembre es va acceptar per unanimitat la renúncia com a Regidor de l'Ajuntament d'Algaida del sr. Andrés Gelabert Garí. El passat 21 d'octubre el sr. Gelabert Garí va presentar per escrit la seva dimissió motivada per qüestions personal i professionals.

MODIFICACIÓ DE L'ORDENANÇA FISCAL DE L'IMPOST SOBRE BENS IMMOBLES DE NATURALES URBANA.

A la Sessió Extraordinària celebrada el passat

26 de novembre es va aprovar per unanimitat la modificació de l'Ordenança Fiscal sobre Béns Immobles de Natureza Urbana, de tal manera que el tipus de gravamen d'aquest Impost queda fixat en el 0,38 %.

INFORME DE L'AJUNTAMENT D'ALGAIDA AL PLA TERRITORIAL PARCIAL DEL PLA DE MALLORCA.

A la Sessió Extraordinària celebrada el passat 26 de novembre es va aprovar per unanimitat l'informe de l'Ajuntament d'Algaida sobre el Pla Territorial Parcial del Pla de Mallorca.

Les principals al·legacions que ha presentat l'Ajuntament fan referència a qüestions competencials, a temes relacionats amb zones urbanes consolidades; manca de finançament econòmic en relació als gran equipament supramunicipals; a les vies de circumvalació i al desdoblament de la carretera de Manacor; redefinir la zona del polígon de serveis; expropiació del Puig de Randa; habilitar una zona de lleure i esplai a Castelltix.

L'Ajuntament creu més viable un pla parcial de tota l'illa de Mallorca, tal com s'ha fet a Menorca i a les Pitiüses, i no dividir l'illa en diferents plans parcials que crearien agravis comparatius entre municipis veïns.

A més, es va aprovar donar suport a les al·legacions que han presentat els veïns del poble.

Si voleu més informació sobre l'informe aprovat per l'Ajuntament podeu passar per les oficines de la Casa de la Vila.

DIVENDRES ALGAIDINS

El passat 28 de novembre, Francesc Ramis va iniciar el cicle de conferències *Divendres Algaïdins* amb una interessantíssima conferència sobre *La construcció de ses Escoles d'Algaida*. El present mes de desembre, continua el cicle i dia 12 de desembre Gaspar Valero i Dolors Medrano parlaran sobre l'Arxiu Municipal

d'Algaida.

El cicle, organitzat per l'Ajuntament d'Algaida, compta amb la col·laboració de Titoeieta Ràdio i el Diari de Balears, i es perllongarà fins al mes d'abril de l'any que ve. Altres temes que es tractaran seran: El pintor Guillem Mesquida i Munar i els seus orígens algaïdins, a càrrec de Marià Carbonell, Soldats algaïdins a les Guerres de Cuba i Filipines. Memòria d'un centenari, a càrrec d'Antoni Marimon, les Bandes de Música d'Algaida, a càrrec de Tomeu Sales i, al mes d'Abril, un especial commemorant la celebració del 750 aniversari de la parròquia de Castelltix amb conferències: de Gabriel Janer Manila, Pere Mulet Cerdà i José Maria Pardo Falcón.

CERTAMEN LITERARI DE CASTELLITX

Comunicam a totes aquelles persones interessades en aconseguir unes bases del Certamen Literari, que es poden posar en contacte amb la Biblioteca Municipal i els en farem arribar un exemplar.

Des d'aquí també volem animar a tothom, però sobretot al més joves, perquè participin al Certamen Literari. Hi ha temps de sobra per a tot, ja que el termini de presentació d'obres acaba dia 20 de març de 1998.

ESCOLA D'ADULTS. PUNT MALLORQUÍ.

S'ha obert el termini d'inscripció al Taller de Punt Mallorquí que organitza l'Educació d'Adults de la Mancomunitat Pla de Mallorca.

El curs començarà el proper dia 5 de febrer i es perllongarà fins al 23 d'abril de 1998. Les classes s'impartiran tots els dijous de 18'00 a 20'00 hores.

Podeu formalitzar la inscripció a les Oficines Municipals de la Casa de la Vila o a la Biblioteca Municipal.

PARLAMENT DEL BATLE A LA SESSIÓ PLENÀRIA DE DIA 29 DE NOVEMBRE

Benvolguda Corporació.

Atès que per diverses circumstàncies en els darrers temps he assumit noves i delicades responsabilitats en el si de l'organització del Partit Socialista i en el Consell Insular de Mallorca,

Responsabilitats que impliquen un alt grau de confiança del meu partit envers de la meva persona, però que al mateix temps impossibiliten que pugui atendre la batlia d'Algaida tal i com el poble es mereix i jo voldria.

Atès que som conscient que no és lògic acumular càrrecs que no es poden atendre adequadament i que la lleialtat al partit que represent m'obliga a fer feina des del lloc que li sigui més necessari, que no té per què coincidir amb aquell que un més estima.

Tenint la convicció que al meu grup municipal hi ha qui pot substituir-me sobradament, tenint en compte la seva capacitat, preparació, temps i il·lusió.

Per totes aquestes circumstàncies he decidit, de conformitat amb el meu grup municipal, renunciar al càrrec de batle de l'Ajuntament d'Algaida.

No vull finalitzar aquest escrit sense aprofitar l'ocasió per agrair a tota la Corporació l'esperit de diàleg i consens que sempre i en tot moment ha sabut mantenir, així com el respectuós tracte que ha tengut sempre envers de la meva persona, actitud que aprofit per agrair molt especialment a l'oposició.

Desig que aquest sigui l'esperit que segueixi en el futur, esperit que ha fet que el nostre Ajuntament no fos conflictiu, sense perjudici que tothom, lliurement, hagi pogut defensar allò que en cada moment ha cregut més oportú d'acord amb les seves idees.

Vull aprofitar també per manifestar el meu més sincer agraïment a la gent del poble per la paciència que ha tengut amb mi i per com han fet de fàcil el meu mandat.

Tampoc vull deixar d'assenyalar la disponibilitat, respecte i ajuda que en tot moment he tengut del personal de l'Ajuntament; a ells, també, el més sincer agraïment.

Per acabar, tan sols manifestar que les vivències d'aquests deu anys a l'Ajuntament, quatre de regidor i sis i un poc com a batle, estic ben segur que em seran de gran ajuda i utilitat en la realització de les feines que ara mateix em tenen encomanades, i, com no podia ser d'altra manera, estan a la vostra total disposició si, pel que fos, qualche vegada m'heu de menester.

Algaida a 29 de novembre de 1997

Francesc Antich Oliver

PARAULES DE JAUME JAUME EN ASSUMIR EL CÀRREC DE BATLE

Avui és una fita històrica en la recent història política del nostre poble, no pel fet d'elegir un nou Batle, sinó per la renúncia a la Batlia d'Algaida d'una persona excepcional. Francesc Antich ha estat un gran Batle i un gran Governant. Per damunt dels grans projectes que s'han realitzat durant el seu mandat i que han canviat la fesomia del municipi, ha estat el seu tarannà el que ha caracteritzat la seva tasca al front de l'Ajuntament d'Algaida. El diàleg i el consens enfront de la polèmica i el desacord, la prudència enfront de la temeritat, l'interès general i col·lectiu enfront de l'interès partidista i individual.

Dins aquest context, assumeixo el càrrec de Batle d'Algaida amb il·lusió, humilitat, i ganes de fer feina per continuar la tasca que deixa en Francesc. Amb il·lusió, perquè servir el poble, com a Batle, dóna coratge i força de voluntat; amb humilitat, perquè som conscient de les meves mancances; però sobretot amb el desig de treballar en el projecte que va començar en Francesc i amb el qual m'hi sent completament identificat.

Que el diàleg i el consens, l'enteniment i l'amistat, i la concòrdia amb tots els membres de la corporació, presidesquin l'any i mig que queda de legislatura; que la col·laboració entre els diferents grups polítics serveixi per dur endavant aquest projecte comú que és Algaida.

Per acabar ho he de fer amb paraules de gratitud cap a en Francesc.

Gràcies per haver confiat amb mi.

Gràcies per tot el que has fet i fas per Algaida.

Que tenguis sort i èxit en la nova etapa que comences, perquè realment t'ho mereixes.

JAUME JAUME

Quatre mots sobre...

LA DIMISSIÓ DEL BATLE

No calen gaires justificacions a l'hora de presentar el tema que aquest mes hem escollit per omplir la nova secció de la revista. Tothom n'ha parlat, i molt, de la dimissió del batle, fins i tot la premsa de Ciutat. Perquè el lector pugui situar en el temps les declaracions dels entrevistats, és important aclarir que hem recollit les seves opinions els dies 22 i 23, quan encara no s'ha produït la dimissió de forma oficial.

Això és el que pensen els representants dels quatre partits polítics que integren l'Ajuntament d'Algaida.

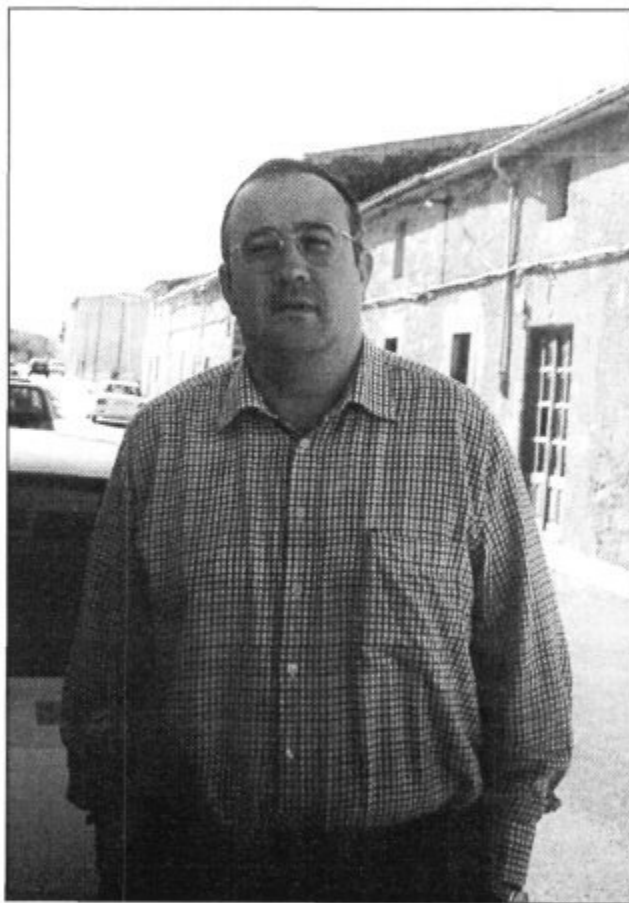
Jaume Jaume Oliver "Garbí" (PSOE):

"La gent no està avesada al fet que un polític presenti la dimissió del seu càrrec, i per això ha vingut tant de nou. Jo crec que és un exercici de generositat el deixar aquest càrrec, per ell tan important. No és el mateix que deixar la presidència d'un club de futbol, per exemple. Basta veure quants de polítics hi ha a Mallorca amb un feix de càrrecs i ningú no n'amolla cap.

Ell fa temps que ho estava pensant i m'ho havia comentat diverses vegades; però, perquè no era el moment adequat o perquè jo no em trobava amb coratge, no havia donat la passa fins ara que en tornarem a parlar. Hem de tenir en compte que per a mi el cop és un poc fort, això d'entrar a una llista i al cap de dos anys assumir la batlia, pot ésser feixuc, però ho pensam tirar endavant.

El que s'ha de tenir clar és que en Xesc guanyà les eleccions per majoria absoluta i que, si no hagués volgut dimitir, ningú no l'hauria obligat a fer-ho. És una decisió totalment personal seva que ha sorprès, per ventura més, als del seu entorn del partit. Jo, el que puc afegir és que si som batle és perquè en Xesc així ho ha volgut, i que tothom obliidi això de les pressions, que ningú no l'ha obligat a res. A hores d'ara (diumenge dia 23 de novembre) encara s'està pensant si segueix com a regidor, però les seves intencions són deixar-ho del tot.

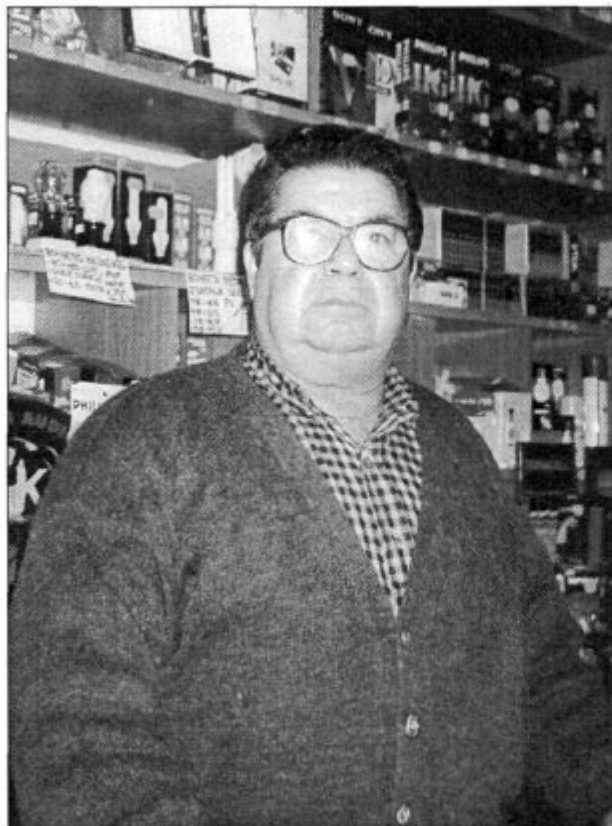
Si qualcú ha de donar una explicació més clara i personal, correspon a en Xesc mateix. La setmana entrant crec que donarà una roda de premsa per explicar tot el procés."

Gabriel Salas Fullana (PP):

"En primer lloc, en Xesc encara no ha dimitit oficialment. Sé que ahir (per divendres dia 21) s'havia de reunir la junta local del PSOE per decidir si quedava com a simple regidor. Crec que la majoria d'ells no volien que continuàs.

Jo ja vaig manifestar que l'Ajuntament li havia fuit de les mans, perquè l'excés de càrrecs a nivell de Mallorca no li permetia dedicar el temps suficient a la batlia. Ha estat un bon batle per aconseguir subvencions per al poble, perquè ha aprofitat el fet d'estar dins el Consell de

Mallorca i de disposar d'informació privilegiada.

Per altra part, en les coses del dia a dia l'Ajuntament funcionava molt malament; sobretot els darrers anys i per moltes dedicacions exclusives que tinguin, perquè no en saben. Si la dedicació exclusiva l'haguessin demanada per al batle, nosaltres estàvem disposats a discutir-ho i per ventura haguéssim arribat a un acord. Ara el batle diu que deixa l'Ajuntament en bones mans. Jo fins i tot n'he fet una glosa que resumeix la meua opinió sobre el tema. Diu així:

*El batle ha manifestat
que deixa gent preparada,
a sa primera arrencada
veurem com serà s'esclat.*

El batle nou té només l'experiència d'aquests poc més de dos anys dins la casa de la vila. Confiam que, amb l'ajuda de tots, les coses funcionin i tirem endavant."

**Andreu Gelabert Garí "de Liern"
(Independents d'Algaida, Pina i Randa):**

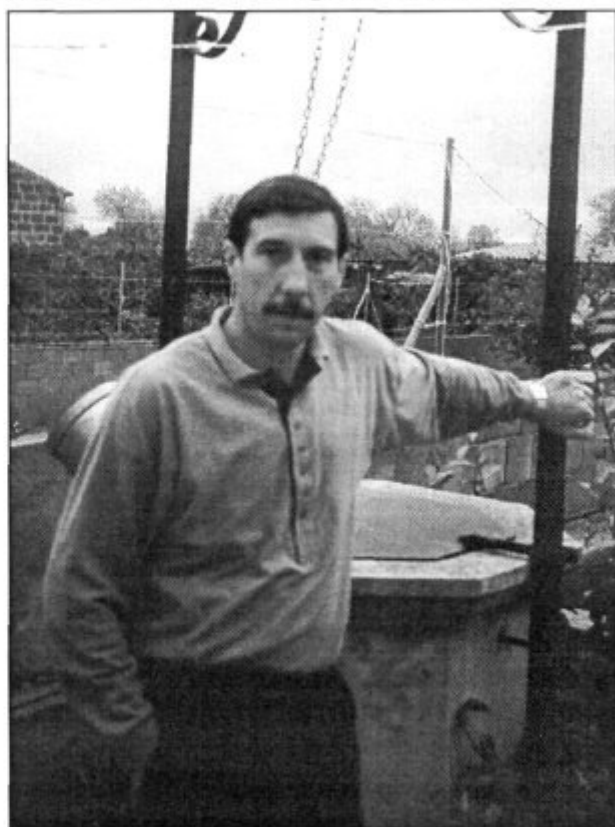
"El meu cas és una mica paral·lel al del batle, perquè també vaig presentar la dimissió com a regidor a causa de no poder atendre les

meves obligacions, sobretot pels horaris dels entrenaments de voleibol, que coincidien amb plenaris i comissions. Però la del batle m'ha vengut de nou perquè ell és un professional de la política. Dels rumors que circulen pel poble, que són els seus mateixos que l'han fet dimitir, jo crec que només són això, rumors, i jo no ho tenc per cosa certa.

El temps que ha estat batle s'ha preocupat de moltes coses que al meu parer no eren prioritàries, com les reformes de Sa Plaça i de l'edifici de l'Ajuntament, on no s'hi haurien d'haver gastat tants de doblers. Nosaltres sempre havíem defensat que eren més necessaris, per exemple, una piscina pública o un pavelló cobert. Ell s'ha dedicat per ventura massa al futbol i a la tercera edat.

Si en Xesc se'n va, és per seguir escalant cap al govern de la Comunitat. I els qui deixa a l'Ajuntament són els que jo he vist fent la feina, més bé o més malament. Ell només ha supervisat i ha figurat. La gent el coneix com el batle del "sisi", a tot sempre ha dit que sí, però en el fons les coses quedaven sempre endarrerides.

Sobre el darrer rumor que circula, que vol quedar com a regidor, crec que és una beneitura. Si se'n va perquè no té temps... ¿què hi pinta com a simple regidor? En no esser que tengui altres interessos que no sabem."

Miquel Ballester Salas "Quitxero" (PSM):

"Jo crec que si aquesta dimissió és bona per al poble, en sortirem guanyant, perquè darrerament en Xesc tenia moltes ocupacions i

l'Ajuntament se'n ressentia, no hi podia dedicar el temps necessari. De tota manera, ja es veia que en Garbí anava assumint feines que teòricament eren del batle, aquest darrer any sobretot. Per tant, si és en benefici del poble, benvinguda sigui la dimissió. La darrera notícia que tenc, fresca d'ahir vespre mateix (per dissabte dia 22) és que vol dimitir de batle, però no de regidor.

Durant el seu mandat s'han fet coses perquè s'han pogut aprofitar subvencions que d'una altra manera per ventura no haurien arribat, i això s'ha de reconèixer. Ara, si els doblers s'han gastat de la manera més beneficiosa per al poble, això ja és més discutible i són altres històries.

Per altra banda, fites que ell s'havia marcat com a prioritàries, ja en el seu primer mandat, no s'han complit, com puguin esser les Normes Subsidiàries. Ara se'n va i seguim sense normativa urbanística; aquests darrers anys s'excusava amb el famós Pla d'Ordenació de la Mancomunitat del Pla, que ha acabat en no res i s'ha vist que l'ha utilitzat per donar llargues al tema.

En definitiva, el batle dimiteix, i aquí no ha passat res. Mai moren batles, diuen; d'altres en vendran que més bo o més dolent el faran. No li hem de donar massa importància."

Glosa

Més de deu mesos ha durat
la més famosa pintada,
a la fi ja l'han llevada
sense haver-se embrutat,
ni rastre d'ella ha quedat
després de tan gran estona,
la cosa ha quedat bufona.
Mirau si queda un pegat!
I el sus qui l'ha donat:
En Garbí o En Xesc Móra?

Un lector

NOTICIARI

JAUME JAUME, NOU BATLE D'ALGAIDA

El dissabte dia 29 es va celebrar al saló d'actes del Casal Pere Capellà la Sessió Plenària del nostre Ajuntament per a la investidura del nou batle Jaume Jaume Oliver que substitueix en el càrrec a Francesc Antich Oliver, que ha exercit aquest càrrec durant la legislatura passada i el que duim d'aquesta, sis anys i escaig.

Francesc Antich va pronunciar unes paraules de comiat explicant els motius de la seva renúncia i agraint la col.laboració, el respecte i l'esperit de diàleg i de consens que ha trobat. Com que reproduïm aquest parlament, no cal que ens hi estenem més.

ES SAIG no és qui ha de fer una valoració de la feina d'en Xesc durant aquests anys. Aquesta és una atribució del poble, el qual certament la va aprovar atorgant-li la majoria absoluta en les passades eleccions. El que sí volem fer constar és que les relacions d'ES SAIG amb en Xesc han estat sempre de franca i cordial col.laboració, i això és d'agrair. Li desitjam encert i èxit en les importants tasques que té en aquests moments i en les que se li puguin encomanar en un futur. I li demanàriem que no oblidí -estam segurs que no ho farà- que va ser el poble d'Algaïda el que li va donar l'empenta inicial per encetar una carrera política molt prometedora.

I donam l'enhorabona a en Jaume pel nou càrrec i l'encoratjam davant la nova responsabilitat. Estam convençuts que la relació d'ES SAIG amb en Jaume seguirà pel mateix camí. Per part nostra -tal com hem fet amb tots els batles anteriors i amb tots els grups municipals- li oferim les pàgines de la nostra revista per a qualsevol informació que vulgui transmetre al poble. Ens agradaria poder seguir comptant amb ell com a responsable de la secció "Les nostres plantes", encara que fos més espaiadament perquè compremem que les noves obligacions li suposaran una dedicació absorbent. Com a màxima autoritat del poble i com a col.laborador que ha estat fins ara té les planes d'ES SAIG a la seva disposició.

NOTICIARI DE L'OBRA CULTURAL D'ALGAIDA

El passat dia 15 de novembre vàrem poder gaudir d'un audiovisual de diapositives i música sobre l'ÍNDIA.

Tal com va dir l'autor en Pep Barkeló, va ser una mostra de l'Índia des d'una òptica particular, però molt rica, fascinant i molt interessant. A un ritme trepidant (més de 300 diapositives en una hora), acompanyat d'una música encertadíssima, descobrirem moltes facetes d'aquesta part del món que atreu i contrasta tant amb la nostra cultura.

Divendres dia 12 de desembre a les 21 hores i al nostre local social tindrà lloc l'ASSEMBLEA GENERAL EXTRAORDINÀRIA de sòcies i socis per a la Renovació de la Junta Directiva. Esperam la vostra assistència i participació.

ACTIVITATS DEL MES DE DESEMBRE

-Dissabte dia 13 a les 21 hores al nostre local, HISTÒRIES DE VAMPIRS, conferència a càrrec de Gabriel S. T. Sampol.

-Dimecres dia 24, en acabar les Matines, al nostre local celebrarem la tradicional

XOCOLATADA DE LA NIT DE NADAL

BON NADAL!

GLOSA

GLOSA A DOS ENAMORATS

*Junteu sa vostra energia
amb goig i un bon refresc.
si me deixau compartesc
un poc sa vostra alegria.
Enhorabona Maria!
Enhorabona Francesc!*

*Per amor vos heu juntats
i compromès fora por.
Es matrimoni esper jo
surti d'aquests encertats
i pogueu viure plegats
almenys fins ses noces d'or.*

*Un llit vos he restaurat
per passar bones vetllades.
Crec que seran encertades
perquè veig que l'heu cercat
antic i ben reforçat
i ses barres ben gruixades.*

JAUME JUAN BONNIN

En un dia tan assenyalat no podem fer res més que dedicar-vos una glosa..

Els vostres amics
Moneiol.
Desembre 97

NOTICIARI

ELS COSSIERS, DISTINGITS AMB EL PREMI POPULARS 1997

El premi reconeix la tasca de recuperació i manteniment dels cossiers de Mallorca, representats pels d'Algaida i els de Montuiri.

El passat dilluns dia 24 va tenir lloc l'acte d'entrega dels premis Populars 1997, un guardó instaurat per la cadena COPE ara fa 18 anys que premia aquelles persones i col·lectius que es destaquen per la seva feina continuada dins els àmbits social i cultural de Mallorca. A l'edició de 1997 dels premis Populars han estat guardonats els Donants de Sang de Mallorca, les Vidrieres Gordiola, la Pastoral Penitenciària, la Gran Enciclopèdia de Mallorca i els Cossiers.

Dels Cossiers de Mallorca, representats pels de Montuiri i d'Algaida, s'ha valorat la tasca duita a terme per aquests col·lectius amb la recuperació i manteniment de la tradició.

Els Cossiers d'Algaida, per la part que ens pertoca, agraïm a la COPE aquesta distinció que ve a reconèixer una feina feta per molta de gent que ha envoltat i envolta els Cossiers, que ha treballat des de dins el mateix grup i des de fora en el manteniment del ball, que ha participat activament o passivament en la recuperació dels Cossiers. En definitiva, aquest es un guardó que, per extensió del que és el símbol i del que és la festa, correspon a tot el poble d'Algaida.

Cossiers d'Algaida

JOSEP LLOMPART, NOU REGIDOR.

El representant del grup d'Independents d'Algaida, Pina i Randa al nostre Ajuntament Andreu Gelabert va presentar la seva renúncia al càrrec per motius personals. El substitueix en Pep Llopart que figurava com a número dos a la llista d'aquest grup. Aprofitam per donar-li la benvinguda i oferir-li també la nostra revista.

PLUVIÒMETRE

El mes passat comentàvem que havia estat un bon mes de pluges amb prop de 88 litres. El novembre també ha estat bo: tenim les dades fins el dia 26 i presenten un total de 93'5 litres; això significa que el total del mes serà d'un centenar de litres de pluja civilitzada, de plogudes discretes.

Potser per això tothom comenta que haurem tengut un bon anys d'esclata-sangs; sentim parlar de quilos i quilos d'aquest producte que qui més qui manco ha trobat. I una de dues: o som molt mal cercadors, o hem fet segons o tercers per tot allà on hem anat a cercar-ne.

Solucions als mots encreuats.

Horizontals: 1. fenomenals. 2. enamorat. i. 3. cutícules. 4. umas. gluti. 5 nel. Sau. om. 6 dring. rapa. 7 iac. ef. u. g. 8 trirrem. pi. 9. a. sa. moren. 10. tu. mistela.

Verticals: 1. fecunditat. 2. enumerar. u. 3. natalicis. 4. omís. N. ram. 5. moc. sger. i. 6. eruga. fems. 7. nalluR. mot. 8 ateu. Au. re. 9. L. stop. pèl. 10. sí. imagina.

NOTICIARI

TON SALES. LA MÀGIA DE LA PARAULA

Aquest mes de novembre -el novembre sempre és un mes perquè passin coses- va passar per Algaida, com un no res, en Ton Sales; i qui és aquest home? Per la poca gent que l'escoltàrem se'ns dibuixà com home senzill carregat de coneixements i savieses. I què hi feia per aquest poble tan avesat a oratoris casolans? Vengué a parlar sobre Ramon Llull amb il·lusió geogràfica i a xuclar tots els aires lul·lians que romangueren per aquests voltants després de la seva gran il·luminació.

El xerraire, precedit d'una presentació de Llorenç Valverde qui manifestà d'ell que mai no arribaria gaire lluny perquè precisament té coneixements múltiples, sabé presentar-nos un personatge mig algaidí, en el context històric, filosòfic i científic i es declarà (en Ton sales és matemàtic i informàtic) influït pels raonaments científics del gran Foll. La conferència fou divertida, entenedora i aclaridora ja que poguérem constatar que la majoria dels qui presumim de llegir Ramon Llull gairebé no hem entès res de res i, sovint, el reivindicam pel fet de la llengua (que ja és molt) i no com un dels pilars del pensament de la humanitat.

Llegiu algunes de les reflexions de Ton Sales que féu al Casal Pere Capellà el passat dia 14.

Llull com a informàtic.

Al segle XIII, Ramon Llull va ser l'origen de conceptes informàtics bàsics. Les seves idees han arribat fins a nosaltres gràcies sobretot a Leibniz, que va admirar i estudiar profundament aquest primer filòsof en llengua catalana, en qui va saber reconèixer la base de la Lògica moderna, que, sense ell, segurament seria ben diferent.

Llull va ser el primer a veure coses que només set-cents anys més tard s'han pogut desenvolupar i entendre. Coses que avui són familiars per a qualsevol informàtic ja que formen part de la seva formació bàsica. Entre

aquestes hom pot destacar les següents:

-La idea que el raonament càlcul es pot formalitzar emprant el càlcul.

-La idea de l'existència d'unes "lleis del pensament", formalitzades per Boole el segle passat.

-La necessitat de fixar un mètode científic.

i moltes altres conegudes avui amb noms com "taulers semàntics", "sistemes generatius", "grafs" i "xarxes conceptuais".

La idea de Llull d'un mètode global que a partir de regles desenvolupés conceptes era probablement una extensió formal d'un component bàsic de l'educació medieval, com són les complexes i elaborades tècniques per recordar i estructurar conceptes amb la memòria en una època sense impremta. De fet, el "mètode" lul·lià va ser la inspiració de Bacon i Decartes, un cop desenvolupat per Ramus al segle XVI.

Pel que fa als dispositius mecànics que va fer servir Llull com a base del seu mètode, ara sabem que a la dècada del 1260 a Algèria hi havia uns discos semblants "per respondre preguntes" i dels que Llull en podia haver tengut notícia. Aquests discos varen tenir un aprofitament inesperat en criptografia ja que els podem reconèixer en els rotors de la màquina desxifradora alemanya Enigma de la Segona Guerra Mundial, llunyana i inesperada ressonància del mecanisme lul·lià.

Llull va exercir una gran influència en gent -que no sempre la va admetre explícitament- com ara Montaigne, Pascal, Descartes o Newton. Giordano Bruno i Leibniz no sols en van rebre la influència sinó que no van dubtar reconèixer haver-la rebut.

La reflexiva i elaborada *Dissertatio de arte combinatoria* de Leibniz, publicada el 1666, és la millor crítica i el millor homenatge que Llull ha rebut mai: reconeixent els seus mèrits i adaptant les seves idees a les necessitats modernes de la ciència, Leibniz ho va fer tot i més per incloure Llull dintre la nostra herència científica, i fent-ho en va fer un favor a tots.

PENSAMENTS SOBRE L'ADVENT

1. L'Advent ens recorda que al terme de la història Jesús vendrà a posar punt final a tots els mals, per portar la Humanitat i el món material a la seva plenitud.

2. L'Advent ens recorda que Jesús és amb nosaltres; cal descobrir la seva presència en nosaltres, en els altres, en les situacions de la nostra vida...

3. L'Advent ens recorda que el Pare ens ha donat el seu Fill; és per això que en certa manera podem dir "tot és gràcia".

4. L'Advent ens recorda que no hem arribat a la plenitud. Aquest és el temps de l'esperança i de la lluita confiada.

5. L'Advent ens recorda que dins el món, dins Mallorca, dins Algaida, dins nosaltres hi ha moltes llavors i petites plantes que neixen. Cal estimar-les, cuidar-les i protegir-les perquè els filisteus de torn no les facin malbé.

ANTONI RIUTORT

NOTÍCIES D'ARXIU

DEMARCATIÓ DEL CAMÍ DELS HORTETS (1866)

Com que fa molt poc hem vist que el carrer de Palma s'alineava enretirant la façana d'una casa, hem cregut oportú recordar aquesta notícia d'arxiu que fa referència a la delimitació que es va donar a aquest carrer l'any 1866. Aleshores es deia camí dels Hortets i, pel que es diu, devia ser molt estret ja que difícilment admetia el pas de dos carros. El document diu així:

(17 de febrer de 1866). "El objeto de esta reunión fué dar cumplimiento al oficio que se pasó al Señor Gobernador y al citado D. Antonio Coll como Director de Caminos vecinales de este partido en que le dice se persone en esta villa a fin de reconocer el camino llamado de los Ortets y demarcar la anchura que sea necesaria darle a fin de impedir los conflictos y desavenencias que continuamente suceden en los encuentros de carros que llevan dirección opuesta, y caso que tenga que expropiarse a los propietarios de los terrenos colindantes a la referida via de comunicación, estudie el señor Director de acuerdo con los Concejales del Ayuntamiento un medio con que evitar los inconvenientes de que se lamenta todo el vecindario. Penetrados los SS. de los extremos que abraza dicho oficio del Señor Gobernador, y penetrados y persuadidos de que es imposible que los colindantes no sufran expropiación a lo menos a la salida del pueblo por ser el punto donde el camino es lo más estrecho. Se resolvió pasar sobre el terreno, y estudiar el medio mejor y más sencillo para lograr la disminución del importe de la expropiación, y dar al camino la anchura suficiente para el libre tránsito de dos carruages.

Pasó el Señor Director en unión de los señores del Ayuntamiento sobre el terreno y después de recorrido todo el camino, y solventado todas las dificultades propuestas se resolvió ficar la línea del camino a cinco o seis tiradas o líneas y de este modo quedará abilitado al antiguo camino y las expropiaciones vendrán a ser de poca extensión o valor. Y en seguida se dio principio a señalar las líneas y su anchura que deberán tener, quedando mojonados todos los puntos en que el señor Director determinó, y concluidos los trabajos los SS del Ayuntamiento quedaron satisfechos y aprobaron las líneas y anchura del camino del modo queda trasado.

Pel que fa a les indemnitzacions, els propietaris demanaven que es fessin a raó de mil duros la quarterada perquè, segons deien, era terra molt bona. Al final el preu es fixà en mil dues-centes lliures mallorquines la quarterada. També es decidí el preu de cada arbre afectat.

EL PSM A L'AJUNTAMENT

Mes rera mes, el nostre grup del PSM-Nacionalistes de Mallorca participa activament en la política municipal del nostre Ajuntament a través de prec, mocions, preguntes,... per tal de poder informar els ciutadans d'allò que sigui del seu interès i també fer arribar al Plenari totes aquelles propostes i suggerències que el nostre grup o vosaltres mateixos ens comentau.

En aquest sentit volem informar-vos dels prec i les preguntes que el nostre grup va realitzar al passat Plenari del més de novembre.

En primer lloc manifestarem la nostra inquietud per una temàtica que afecta als carrers del nostre poble. Ens referim al fet a la progressiva proliferació de propaganda, sobretot de les grans superfícies comercials, que dia part altre trobam escampada pels carrers. Aquesta problemàtica s'uneix al fet de que avui en dia són poques les persones que s'encuiden d'agranar la seva part de carrer (no és una crítica és només la constatació d'un fet). També, i sobretot pel centre del poble, hi ha moltes cases buides a les quals s'hi concentra la brutor, tant la del terra com les propagandes que els repartidors tiren sense tenir en compte que allà no hi viuen. Per tot això demanarem al batle que tengués en consideració aquesta problemàtica i que l'Ajuntament l'estudiés i prengués les mesures que trobàs pertinents. En aquest sentit suggerirem la possibilitat de fer complir la legislació vigent pel que fa al repartiment de propaganda i la possible compra d'un aparell de neteja,... d'entre d'altres solucions.

Seguint la línia del tema anterior sol·licitarem la instal·lació d'una paperera a la marquesina de l'autobús que aviat es construirà al carrer Antoni Maura.

En un altre sentit reiterarem un prec que ja havíem realitzat abans de la reforma de la plaça, que ho recordarem durant l'elaboració del projecte, que tomarem recordar durant les obres, i que ara tornarem recordar una vegada acabades les mateixes, i és la col·locació d'un aparcament per a les bicicletes. Ens varen contestar que s'estudiarà per part del tècnic el lloc més idoni per instal·lar-lo.

També manifestarem la nostra preocupació pel poc ús que en fan les motos de les zones que tenen acotades pel seu aparcament i en canvi la gran concentració de motos i motoretos que hi ha a la zona peatonal de davant Can

Caragol, fet que impedeix el pas dels vianants i alhora tapa els accessos pels minusvàlids.

Vàrem comentar també l'estat d'abandonament i de brutor en que es troba el solar que hi ha entre l'escoleta i el Moli d'en Xina, on l'herba és molt alta i hi ha gent que fins i tot hi ha vist rates. Esperam que es netegi el més aviat possible.

Fa molt de temps que el nostre grup insisteix en el tema de la reforma circulatòria, al nostre entendre inacabada. En aquest sentit al darrer plenari vàrem recordar al batle que al creuer del Moli d'en Xina hi havia tres discos tapats amb bosses de fems des de ja feia molt temps, així mateix recordarem que hi havia un decret del batle pel qual deia que a partir del mes de febrer d'aquest any el carrer Ribera passaria a tenir un sol sentit. El nostre grup va manifestar que no és que tengui un especial interès en que el carrer de la Ribera o qualsevol altre sigui d'un o altre sentit, però si està interessat en que la reforma circulatòria s'hagués fet d'una manera més coherent i global. Hauriem entès que qualsevol carrer hagués tornat a la seva circulació original si no hagués funcionat, però no entenem que com a mínim no s'hagi provat, i és això el que criticam i el fet de tenir discs tudats dins bosses de fems.

Havíem demanat algunes vegades que s'instal·làs informació als contenidors de fems pel que fa referència a les hores de recollida i els dies, ja que hi ha gent que deixa el fems en els contenidors a qualsevol hora i dia amb la conseqüent problemàtica de males olors, sobretot a l'estiu. En aquest sentit la nostra petició a la fi fou atesa i els contenidors duen aquesta informació.

Per acabar sol·licitarem informació del radar meteorològic, a partir de les informacions aparegudes dies abans als medis de comunicació. Desgraciadament no se'ns va poder oferir cap informació al respecte. També demanarem per les notícies aparegudes als medis sobre la possibilitat de congelar el Pla del Pla per part del Govern Balear. Tampoc ens pogueren informar res d'aquest tema. Esperam poder informar-vos el mes que ve, tant d'un con l'altre tema.

Per acabar no ens resta més que dir-vos que estam a la vostra disposició i que gustosament farem arribar les vostres peticions i suggerències a l'Ajuntament.

FOTOGRAMA A FOTOGRAMA

El lloc, un punt imprecís de la sala fosca. L'acció, un raig il·lumina la pantalla i la vida comença a córrer a 24 fotogrames per minut. ACCIÓ!!!

Som camí de Nadal, les temperatures sembla que comencen a baixar, Palma és il·luminada per milers de bombetes i les pantalles dels cinemes bullen amb les estrenes nadalenques.

SIETE AÑOS EN EL TÍBET, THE GAME, EL MAÑANA NUNCA MUERE, GEORGE DE LA JUNGLA i TITÀNIC són alguns dels títols que les grans distribuïdores internacionals han situat a la graella de sortida de la gran cursa d'estrenes de Nadal. Una competició que s'inicia ara i que no acabarà fins, poc més o manco, el mes de febrer. A la meta, la senyora Taquilla dirà el guanyador i repartirà els premis.

I Brad Pitt camina cap al Tíbet. El realitzador francès Jean-Jacques Annaud ha dirigit l'actor nord-americà en l'adaptació cinematogràfica de les memòries de l'alpinista austríac Heinrich Harrier. Rodada a la serralada andina, per problemes amb les autoritats xineses, SIETE AÑOS EN EL TÍBET és una aventura colosalista de dues hores i quart de durada. Ambientada a principis de la Segona Guerra Mundial, conta la història de Harrier, empresonat pels anglesos a l'Índia quan intenta escalar una muntanya de l'Himalaia, i la seva posterior fugida al Tíbet on hi va residir durant set anys. La pel·lícula compta amb una excel·lent fotografia de Robert Fraisse i una meravellosa banda sonora de John Williams. Coincidint amb l'estrena d'aquest film, el 5 de desembre també ens arriba THE GAME, un complicat thriller en el qual un home -Michael Douglas- juga una arriscada partida d'un joc en què la seva vida pot ser l'aposta. La cinta l'ha dirigida David Fincher, autor d'ALIEN 3 i SEVEN.

I per als seguidors de l'agent 007, dia 19 de desembre s'estrena EL MAÑANA NUNCA MUERE. Un nou títol de la sèrie cinematogràfica de James Bond. Novament, Pierce Brosnan interpreta el personatge sorgit de la ploma de l'escriptor britànic Ian Fleming. Roger Spottiswood (BAJO EL FUEGO) dirigeix aquesta nova aventura de l'agent al Servei Secret de la Seva Majestat (OHMSS). Aquesta vegada Bond s'enfronta a un megalòman magnat de la premsa disposat a provocar qualsevol guerra sempre que li serveixi per mantenir l'audiència dels seus informatius. Curiosament, EL MAÑANA NUNCA MUERE coincidirà en la seva estrena amb un altre títol de l'irlandès Pierce Brosnan, ROBINSON CRUSOE.

GEORGE DE LA JUNGLA és una comèdia familiar i nadalenca basada en una coneguda sèrie televisiva de dibuixos. Emesa pels anys 60, es tracta d'una paròdia del legendari Tarzán. La interpreta el musculós Brendan Fraser de EL HOMBRE DE CALIFORNIA i CON CARINÓ DESDE EL CIELO. A més, GEORGE DE LA JUNGLA, que s'estrenarà dia 19 de desembre, obrirà un ampli repertori de cinema per a tots els públics que satisfarà tothom.

Per acabar aquest repàs a la cartellera de desembre, ens queda per anunciar el que sens dubte serà el millor regal de Reis: TITÀNIC de James Cameron. Això serà dia 9 de gener. Però, com deim sempre, això ja és una altra història.

I mentre ens preparam per girar fulla a un altre any, els empresaris de cinema han posat el crit al cel pel que consideren que pot ser la ruïna pel sector. Davant la imminent apertura de 24 noves sales de cinema al futur centre d'oci de Marratxí, l'Associació d'Exhibidors de Cinema a les Balears ha denunciat que això suposarà la desaparició de fins un 40% de les sales a Mallorca. I és que la nostra illa té ara ja una de les ratios més elevades de pantalles per nombre d'espectadors, d'una per cada deu mil, quan la mitjana europea s'estableix pel voltant d'una per cada divuit mil espectadors. A més, els empresaris exhibidors de les Illes aleguen que l'increment del nombre de pantalles no multiplicarà l'oferta. Les pel·lícules seran les mateixes, únicament que en lloc de dur cinc còpies d'una cinta en duran deu.

Bé, no vos vull encalenticir més el cap. Bon Nadal i feliç Any Nou, i que el cinema sempre vos acompanyi i il·lumini les tenebres d'un futur incert. AMÈN.

AGRUPACIÓ FOTOGRAFÀFICA D'ALGAIDA

Fotografia de Gabriel Munar Garcies

IN TOLERÀNCIA

llengua tge

ELS INDEPENDENTS S'INTEGREN A UNIÓ MALLORQUINA

Fa sis anys un grup de persones d'Algaida, Pina i Randa vàrem presentar una Candidatura a les Eleccions Municipals i els resultats ens donaren un Regidor, Miquel Munar.

A les passades eleccions de 1.995, ens tornàrem a presentar amb el suport d'Unió Mallorca; n'Andreu Gelabert resultà elegit Regidor. A partir d'aquest mes de desembre el substituirà en Pep Llompart.

Aquest estiu de 1.997 els Independents hem decidit integrar-nos dins Unió Mallorca i formar el primer Comitè Local d'aquest partit a Algaida, amb la següent composició:

- **President** : Miquel Munar Capellá.
- **Secretari** : Pep Llompart Amengual.
- **Vocals** : Andreu Gelabert Garí.
: Antonia Sitjar Gomila.
: Antoni Oliver Arrom (Pina)

Els motius d'aquesta integració, a més d'estar dins una estructura de partit organitzat, és tenir una veu al Consell i al Govern Balear, on es canalitzin les nostres iniciatives i projectes. U.M. és un partit de centre, nacionalista, liberal i moderat, que posa les necessitats de Mallorca i els seus pobles per damunt de les altres.

Amb la integració d'els Independents a Unió Mallorca i la constitució del Comitè Local comença una nova etapa, de més feina i presència, volem que hi hagi una altra veu, no només la informació oficial, treure el debat al carrer, presentar propostes, idees que ajudin a millorar el nostre poble i d'una vegada, resoldre les mancances històriques d'Algaida, Pina i Randa. Així, vos presentam les dues primeres propostes:

- **Pavelló cobert per als nins i nines d'Algaida**
- **Randa per als randinos**

UN PAVELLÓ COBERT PER ELS NINS I NINES D'ALGAIDA

L'any 1.991, Miquel Munar, Regidor de l'Ajuntament d'Algaida, per Unió d'Independents d'Algaida, Pina i Randa, va presentar una moció sol·licitant la construcció a Ses Escoles d'un Pavelló Cobert, mitjançant un Conveni amb el Ministeri d'Educació i Ciència; aquesta Moció s'aprojava per unanimitat.

Des d'aquest any dins els pressupostos de l'Ajuntament figura una partida d'aproximadament 12.300.000 Ptas. que seria l'aportació del Consistori al projecte.

També, a totes les Eleccions Municipals, tots els partits polítics que s'hi presenten, prometen la construcció del pavelló. El PSOE l'ha tingut dins el seu programa electoral de les tres darreres eleccions.

El Sr. Francesc Antich, Batle d'Algaida i màxim representant del PSOE, s'ha compromès públicament, tant per escrit, com de paraula, a la ràdio i davant els pares i mares dels nins del nostre poble a construir-lo.

Quina és la situació actual?

De tots és sabut que la construcció del Pavelló, a pesar de tenir la corresponent assignació pressupostària, no s'ha iniciat, i segons la nostra informació, s'ha perdut definitivament, ja que des de l'Ajuntament no s'han fet les passes necessàries. És més, s'ha decidit tancar de "rejilla" la pista grossa de futbol i fer-la de ciment (no reglamentària en cap esport).

Tot això, malgrat rebre prop de 400 firmes sol·licitant que s'agilitzassin els tràmits per la seva construcció.

A més, a la revista Es Saig del mes d'octubre, els nins i nines del Col·legi Pare Pou explicaven els problemes que tenen per poder entrenar a les pistes, per falta de llum artificial, mal temps, etc. i s'han vist obligats a jugar amb un altre club i l'equip infantil, possiblement, a disputar tots els partits de lliga a camp contrari.

Per agreujar la situació aquest mes de novembre s'han signat les transferències d'educació a la CAIB, i la pregunta és de caixó: està prevista la construcció del pavelló cobert d'entre aquestes transferències?. Desgraciadament i molt posiblement, **NO**.

La situació és greu, el desinterès demostrat per l'Ajuntament ha creat un perjudici molt gros al nostre poble, un més, i també podem fer la mateixa pregunta: podran els nostres fills/filles o néts/nétes fer esport al pavelló cobert?. Amb aquest Ajuntament, desgraciadament, **NO**.

Què hem de fer:

Per part d'Unió Mallorquina s'ha creat una comissió per estudiar idees, projectes, mantenir reunions i presentar propostes concretes per aconseguir el pavelló.

Aquesta comissió ha decidit presentar, per part del nostre nou Regidor a l'Ajuntament, al primer plenari, dues mocions sol·licitant:

- **Al Consell Insular la inclusió dins el Pla d'Obres i Serveis de l'any 1.998 una dotació per iniciar la construcció del Pavelló. El nostre grup, que té la Presidència d'aquesta Institució, li donarà suport; esperan que la resta de partits facin el mateix.**
- **A l'Ajuntament d'Algaida suspendre el tancament de "rejilla" de la pista grossa de Ses Escoles i destinar els doblers al nou pavelló.**

Vos mantendrem informats.

Signat: Pep Llopart, Independents d'Algaida - Unió Mallorquina

RANDA PER ELS RANDINOS

L'any 1.945, el propietari d'Aubanya, D. Antoni Morell Verd, cedí el ple domini de 48 quarterades del Puig de Cura, totes mirant a L'Ermida de Sant Honorat, als 53 veïns del poble de Randa.

Amb Escripura Pública, el dia 23 de març de 1.959, els veïnats, mitjançant sorteig, s'adjudicaven els terrenys.

Des del segle XVI, els randinos ja consideraven el Puig de Cura com seu, així, l'any 1.593 el batle de la porció temporal de l'Església de Mallorca va determinar el nombre d'ovelles i cabres que cada veïnat podria pasturar, sota pena de cinc sous per cada animal que s'hi trobàs de sobra.

L'any 1.770, reivindicaven els seus drets davant l'ajuntament de Ciutat i també l'any 1.809 davant els responsables del Col·legi de Gramàtica, finalment, l'any 1.840, el Vicari Tauler presentà al propietari d'Aubanya el següent:

“Que de temps immemorial, com consta per actes i capbreuacions, tenien els moradors de Randa el dret de tallar llenya pel seu ús i de pastura del seu ramat de qualsevol espècie ex montibus randinis.”

Posteriorment, l'any 1.881, Pere Marià Morell, propietari d'Aubanya, donà, a tots els veïns de Randa citats amb escriptura pública, l'ús del Puig de Cura, per tallar llenya, extreure pedra i pasturar el seu ramat.

Des de fa uns dies es troba en exposició pública a l'Ajuntament d'Algaida un PLA INTEGRAL DE RANDA, amb la següent Justificació:

La importància simbòlica, cultural i paisatgística del Massís de Randa es considera està actualment poc valorada, presentant mancances infraestructurals i fins i tot impactes ambientals negatius (deforestació causada pels successius incendis, antenes al cim, etc.).

Donada la vocació com a lloc d'ús públic que té la muntanya de Randa, es proposa el pas a propietat pública d'una àrea, que seria sobre la qual es podrien realitzar les operacions de creació d'itineraris i reforestació necessàries per a la potenciació de l'ús com a espai natural.

Seguint les directrius i recomanacions de la CEE, la realització d'una Operació Territorial Integrada a Randa persegueix la potenciació de l'atractiu cultural i paisatgístic de la zona, mitjançant la concentració d'inversions en un plaç relativament curt, amb l'objectiu que això suposi un catalitzador per a la revitalització de l'economia de tota l'àrea geogràfica d'influència.

I amb la següent PROPOSTA:

- **Adquisició pública, EXPROPIACIÓ, d'una superfície aproximada de 125 hectàrees al Massís de Randa, que inclou a més d'unes 40 quarterades d'Aubanya, quasi totes les que els randinos aconseguiren amb les seves reivindicacions històriques.**

¿ I què en pensen de tot això els Randinos ?:

En una reunió celebrada fa uns dies la totalitat dels veïnats de Randa manifestaren el seu rebuig a la proposta Conjunta de l'Ajuntament d'Algaida i la Mancomunitat del Pla de Mallorca, iniciativa, que d'anar endavant, suposaria perdre les propietats aconseguides l'any 1.945, després de 4 segles de reivindicacions.

Com és possible que es tractin temes tan importants a la Mancomunitat del Pla de Mallorca on el Batle d'Algaida Sr. Francesc Antich n'és representant significatiu sense el coneixement dels randinos.?

I com és possible, tenir un desconeixement tan gros de la història del nostre poble i es proposi **l'expropiació** d'uns terrenys aconseguits pels randinos després de 4 segles de justes reivindicacions.?

Això no és tot, quan els randinos demanaren explicacions als responsables del PSOE de l'Ajuntament d'Algaida (alguns d'ells amb paga), manifestaren que no en sabien res, (el Batle estava absent, no sabien si era al Consell Insular, a l'Incineradora, al Parlament, al seu Partit, al Sahara, etc.), a Algaida no hi era.

El passat 27 de novembre, dimecres, es realitzà un plenari extraordinari, al qual al nostre nou Regidor, Pep Llompart, no va assistir per problemes burocràtics, ja que la seva documentació no està arreglada i ara mateix no tenim representació al Consistori. Tot i això, l'Ajuntament per unanimitat va acceptar les al·legacions presentades pels veïnats de Randa.

Ès molt curiós, primer s'inventan el problema, després ells mateixos l'arreglen i així queden bé. Randinos, ara, els en deveu una. No?

Estiguin tranquils: el Pla Territorial del Pla de Mallorca, ha quedat CONGELAT, està dins un calaix, les crítiques i al·legacions són tantes que no s'aprovarà, és més, possiblement és il·legal i també manca la corresponent financiació per dur-lo a bon termini en el temps assenyalat.

COST DE L'OPERACIÓ: 184 milions de Ptas.

GESTIÓ:

- Ajuntament d'Algaida.
- Mancomunitat del Pla de Mallorca.
- Conselleria de Agricultura del Govern Balear.

Titoieta Ràdio

Emissora Municipal d'Algaida

programació especial

24 de desembre, nit de nadal.

A les 20'00 H.

Això no és el camí que va a Betlem.

A les 21'00 H.

Nadal a Titoieta Ràdio.

A les 22'45 H.

Missatge de Nadal del bisbe de Mallorca,
Teodor Úbeda.

A les 23'00 H.

Retransmissió de les matines, en directe,
des de l'església d'Algaida.

concurs de betlems

apunta't abans de dia 22 de desembre.

1. Hi poden participar tots els residents al municipi d'Algaida. Cal apuntar-se abans del 22 de desembre a les oficines municipals de la Casa de la Vila, o bé al Col·legi Públic Pare Pou.
2. Hi haurà quatre premis: 1r, 2n, 3r i un premi especial al betlem més original.
3. Es valorarà la no utilització de plantes silvestres per així contribuir a la conservació del medi natural.
4. El jurat passarà a veure els betlems a partir de les 15 hores del 27 de desembre.

SABEU **ON** ÉS?

Un arc és una construcció en forma de corba que serveix per a cobrir un espai entre dos murs o entre dos pilars. L'arc construït amb pedres picades, que és el cas de la foto d'avui, està compost d'un nombre de peces, generalment senar, tallades en forma de tascó, anomenades dovelles que desvien la càrrega vertical cap als punts de recolzament laterals. Hi ha moltes varietats d'arcs: de mig punt (o rodó), molt abundant als portals antics del nostre poble; de carpanell (o d'ansa-paner), que pot esser de 3 o 5 punts; ogival (o gòtic); lobulat (o de claustre); de volta de cordill (o el·líptic); àrab (o de ferradura); etc...

El de la fotografia d'avui és un arc de carpanell molt rebaixat i d'una solidesa excepcional, perquè ha estat més de cent anys sense teulada, però darrerament sembla que l'han tornat a cobrir després d'unes reformes. És d'unes dimensions extraordinàries, més llarg inclús que l'arc del cor de l'església parroquial.

Arc de Sant Martí: Arc lluminós de les colors del prisma, produït per la refracció i la reflexió dels raigs del sol en les gotes de pluja. **Arc del dimoni:** arc secundari concèntric a l'arc de Sant Martí i de coloració més dèbil que aquest. **Arcada:** Sèrie consecutiva d'arcs. Els claustres estan envoltats d'aracades.

Refranyer: "Arc de Sant Martí es matí, o fa ploure o fa aclarir" (Menorca). "Arc de Sant Martí al matí, pluja pel camí; arc de Sant Martí a la vesprada, pluja acabada" (Trempt).

Topònim: *S'Arc:* Roca foradada, que té aquesta forma, situada prop del senderol que des de les cases de Comasema, al terme de Bunyola, s'enfila cap a la font des Broll en direcció a l'Ofre.

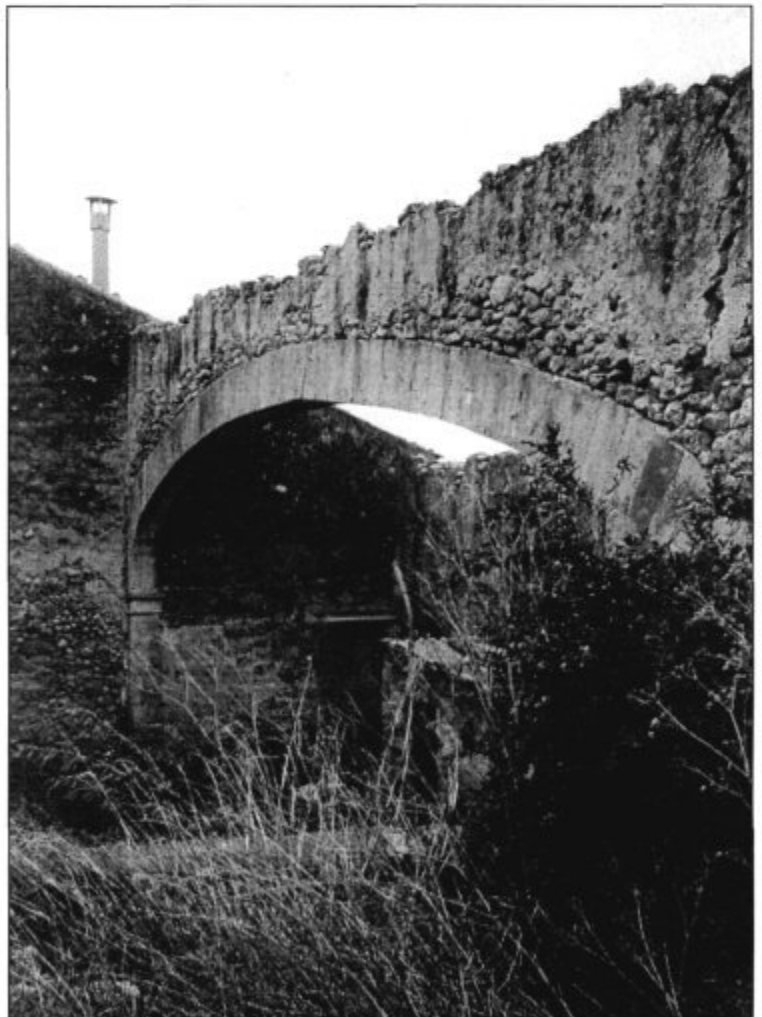
Cançó:

Tu qui ets un mestre fi
mosso de picapedrer,
¿quantes pedres han mester
per fer s'arc de Sant Martí?

Pista: Aquest arc forma part d'unes cases amb topònim d'un llinatge provinent del nom d'una ciutat catalana, capital del Baix Camp. Aquestes cases tenen un pou amb aigua, que si una fadrina en beu, la cura de cap a peus.

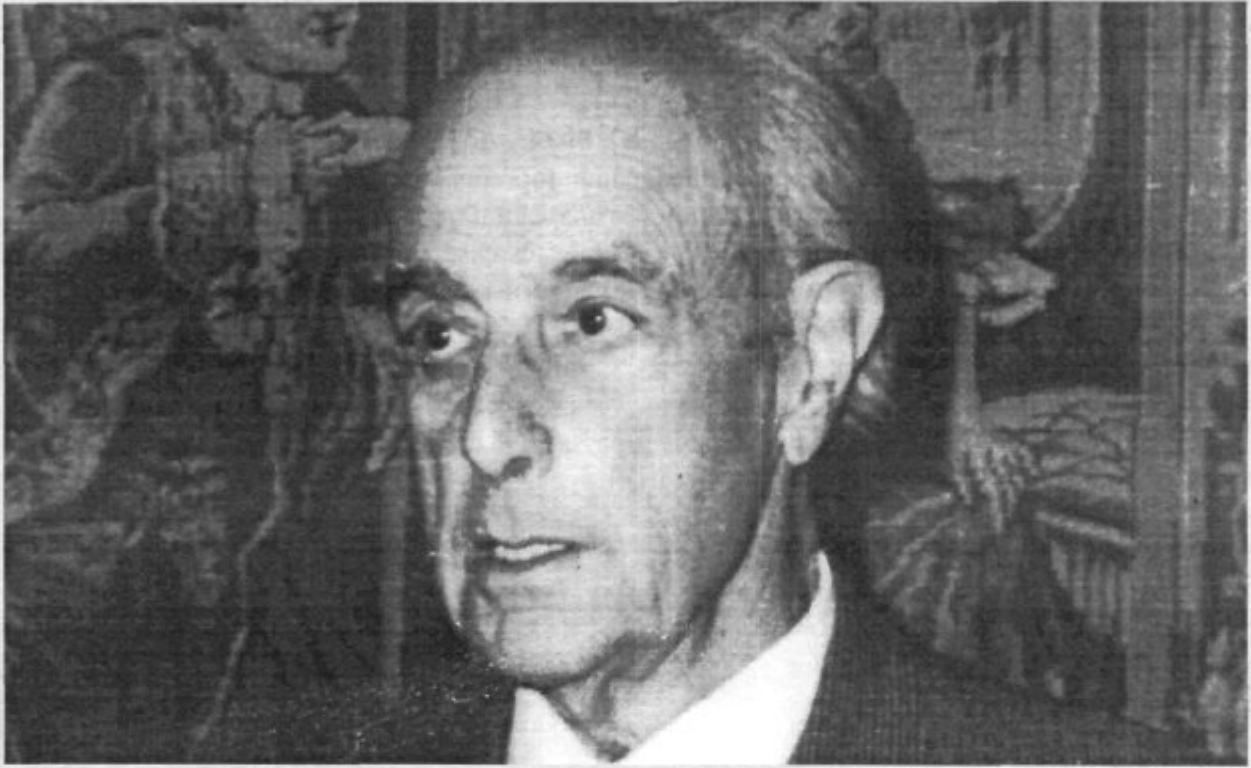
Solució del mes passat: El talaiot està situat vora les cases de Can Felet, i aquestes just passat el creuer de Pina amb la carretera de Sencelles, dins el Quarter IV del nostre terme.

M. F.

Llorenç Villalonga

en el centenari del seu naixement

(Palma 1897 - 1980)

VIDA

Llorenç Villalonga (Palma 1897 - 1980), important novel·lista mallorquí, de qui enguany se celebra el centenari del naixement, mostra, dins el seu procés creatiu, uns inicis propers a Anatole France i prest es consolidarà dins una estètica proustiana. El sedueix la troballa de Proust que diu que no hi ha més paradisos que els paradisos perduts. Una activitat periodística, vasta i constant, el fa col·laborar com a articulista a *El Día*, *Baleares*, *El Correo Catalán*, *Destino*, etc. A diverses publicacions immortalitzà el pseudònim Dhey, emprat també per signar algunes novel·les. La seva projecció novel·lística s'inicia amb *Mort de dama*

(1931), on contempla a la llum suau de l'humor o amb pinzellada més agra d'esperpent i sàtira, el procés de decadència de la societat mallorquina. Després, assumeix la direcció literària de *Brisas* (1934-1936), revista il·lustrada que fou decapitada per la Guerra Civil. S'enlluerna transitoriament amb el pensament feixista però, abans d'acabar la guerra, es tanca dins un exili interior del qual només surt després de la Segona Guerra Mundial.

La seva vasta producció abasta quinze novel·les, cinc llibres de relats i cinc volums de teatre. Una obra marcada per la reflexió continuada sobre el procés de decadència de la civilització

occidental. Entre les seves obres més importants cal esmentar: *Bearn* (1956), *L'hereva de donya Obdúlia* (1964), *Desbarats* (1965), la quasi autobiografia *Falses memòries de Salvador Orlan* (1967) i *El misantrop* (1972). Va obtenir alguns premis literaris: el Ciutat de Palma de Novel·la, el Premi Nacional de la Crítica, el Premi Nacional Narcís Oller i el Premi Josep Pla.

Bearn, la seva millor obra, s'ha traduït a moltes llengües i té versions en italià, hongarès, francès, anglès, noruec, alemany, neerlandès, xinès, vietnamita i en alfabet Braille.

Bearn (fragment)

La bellesa és una força tràgica. El paganisme pretén que és l'alegria de la vida. Per a mi representa la tristesa. El Renaixement situava la intensitat del plaer artístic per damunt totes les coses. Quina aberració, amic! Els antics ens han deixat gracioses escultures d'animals, xots innocents, nobles cavalls i vaques pacífiques. En sortir de visitar la fauna que es conserva al Museu Vaticà us senti l'ànima lleugera com després d'un bany

de puresa. Els artistes que crearen tan belles escultures no pretenien treure les coses de lloc ni actuar damunt la nostra sensibilitat d'una manera desmesurada. Ells, sí, foren uns vertaders clàssics. El desassossec i el pecat comencen amb l'entronització de l'humanisme. S'ha dit que l'art tot ho ennobleix, però com més artística, com més delicada sigui la representació de la bellesa femenina, amb més intensitat

parlarà als sentits de l'home. La dona amable i modesta, convenientment vestida, encara que perillosa, pot esser també una nota pura i consoladora. La dona divinitzada, la Venus, constitueix un sacrilegi. Els qui afirmen que l'art és sempre pur són o hipòcrites o retòrics sense sensibilitat. L'art és de vegades una embriaguesa. Les temptacions de sant Antoni, les de Pafnuci, són plenes de bellesa; Lucifer era bellíssim

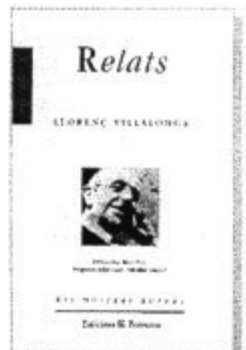
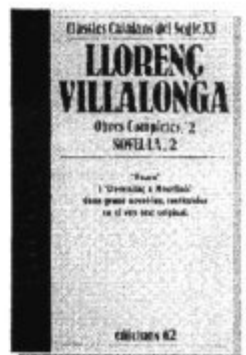

De la Introducció de Mort de dama

"El barri és venerable, noble i silenciós, amb carrers estrets i cases amples, que semblen deshabitades. Entre les volades dels casals, el cel fa vibrar el seu blau lluminós com una llançada. L'herba creix entre les juntes de les pedres, amples com a lloses. Rompen el silenci, de tard en tard, remors de campanes.

Pel barri, no hi passa ningú. "Els veritables habitants d'aquests carrers són els gats", ha dit Santiago Rusiñol. Mallorca és un país privilegiat per als éssers gatescos. El gat exigeix silenci, ordre i netedat, com un filòsof escolàstic: els renous del món no el deixarien meditar. Els gats i els canonges guarden analogies. Així han triat el mateix barri. L'aristocràcia, la burgesia, també anhelen reposar. L'escenari és apropiat. No descriuré una vegada més com és una antiga casa mallorquina; poc més o menys, igual que una lleonesa o catalana. Bells quadres en els quals, de sobte, no es veu què hi ha pintat; cadires de repòs i llits barrocs, amb cortinatges de domàs. Aquests llits tenen molts de matalassos: s'hi dorm molt bé. A l'altre cap de la ciutat, als

afores, pel Terreno, per Gènova, s'hi belluga un món colonial, compost de pintors, turistes i senyores que fumen. Són gents estranyes, que es banyen a l'hivern i viuen d'esquena a la religió. Fabriquen *cocktails* endiablats. Donen balls i tes. El barri antic fingeix ignorar-ho. Sense valor ni desigs per declarar-los batalla, opta per declarar-los inexistents. "Creis, Monsenyor, que el mes que ve serem a França, restablerts en els nostres privilegis?", demanava, per allà el 1792, un vell prelat a un company d'emigració. I replicava l'altre, prenent un pols de rapè: "Monsenyor, no hi veig cap inconvenient." Alguna senyoreta indígena, en els tes quasi litúrgics del casino, demana ja *cocktails* de ginebra i vermut. Dues, al carnaval, s'atrevien a encendre una cigarreta. L'aire està carregat de presagis... Però el barri antic no se n'adona. A les platges estava privat que els homes passassin a la part de les senyores. Les americanes escamotetgen aquesta llei passant elles a la part dels homes. Tal volta qualche mallorquina exaltada les imita. Però el barri antic no se n'adona."

INFORMÀTICA I TECNOLOGIA

Fotografia Digital

L'avanç que ja ha arribat

Dins el món fotogràfic a nivell d'usuari hi ha hagut un canvi radical. A aparegut la fotografia digital. Aquest tipus encara no s'ha popularitzat, però ja comença a estar present dins els àmbits que utilitzen molt la fotografia.

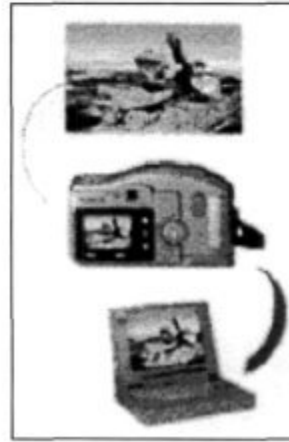
Un aparell digital no es diferencia substancialment d'un de convencional en l'aparença externa, però en l'interior no tenen res que veure un amb l'altre.

Tots sabem com funcionen les màquines de fer fotos actuals. Tenen un rodets on per mitjà d'una exposició curta a la llum les partícules químiques de la pel·lícula es modifiquen, i després d'un procés de revelat amb altres productes químics, es treu una còpia en paper de l'imatge que hi havia davant l'objectiu quan l'hem exposada a la llum. Com podem veure, el procés és relativament llarg i costós.

El procés que es realitza amb una màquina digital és molt més curt i senzill. Fer la fotografia, és idèntic al mètode utilitzat actualment, només es tracta d'apuntar cap al que volem fer la foto i pitjar el botonet, i és després d'aquest fet quan canvia el procés que es segueix. Quan la màquina té la foto, en lloc de un rodets químic, el que fa és digitalitzar la imatge i guardar el contingut dins una memòria que té, i així amb totes les que es facin. Aquest és el procés de enmagatzematge, la capacitat de fotografies depèn de cada màquina. El procés que segueix és el de revelat, que es substitueix per connectar la màquina amb l'ordinador i amb un

programa, es passen al disc dur, triar les que volem i passar cap a la impressora les que hagen elegit.

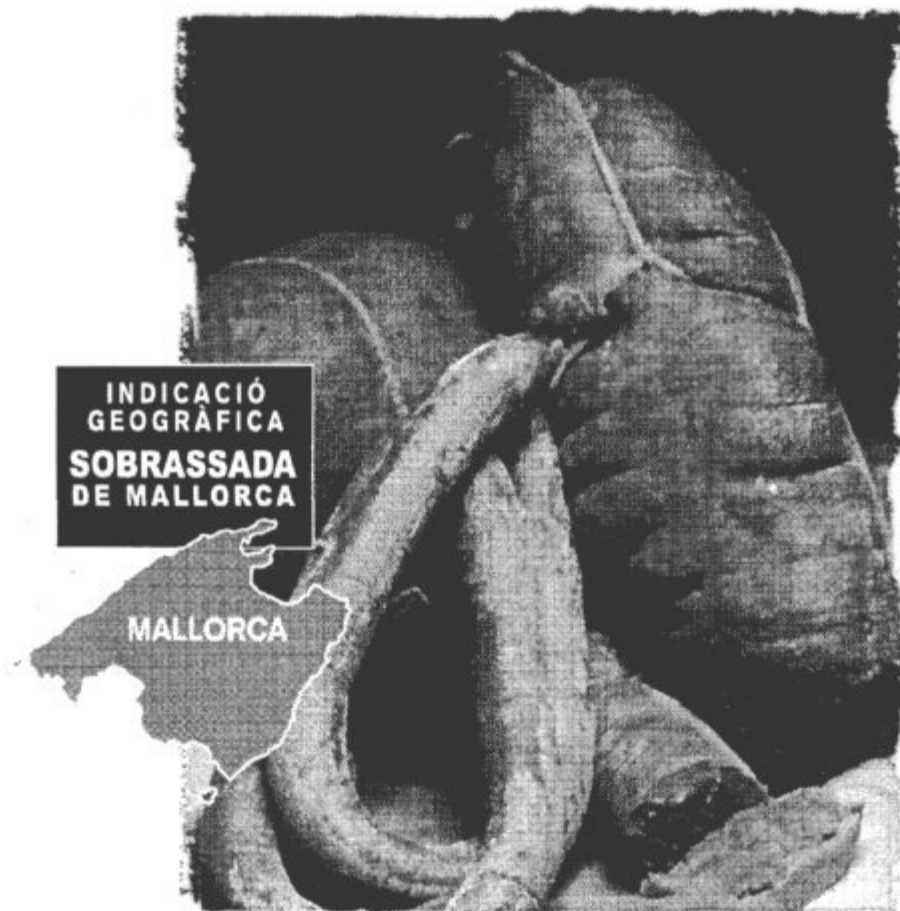

Com es pot comprovar, el procés que es segueix amb les màquines digitals és més senzill i ràpid que l'actual.

La qüestió econòmica també és favorable a la digital. Ara per ara les càmeres digitals són un poc més cares, però tinguent en compte que com tot tipus d'aparells electrònics, el preu va baixant de forma ràpida en qüestió de mesos. Però la diferència radica en el procés d'obtenció de les fotografies. Per començar, ja no s'han de comprar els rodets, i per acabar, no s'ha de dur a revelar, i això abarateix molt el procés.

A part d'aquests avantatges, també en té d'altres, en els que més criden l'atenció és que ja que podem passar les fotografies a l'ordinador, les podem modificar amb programes de dibuix, o millor amb els programes de retoc fotogràfic, que ens permeten alterar i modificar tot tipus de imatges.

Guillem Vanrell
gvanrell@lander.es

De la millor tradició, la seva qualitat

Quan un producte arriba a la categoria de signe d'identitat, la feina només és una: mantenir-ne la qualitat.

La **Indicació Geogràfica Protegida/Sobrassada de Mallorca** garanteix l'elaboració d'un producte

amb el control del Consell Regulador, amb matèries primeres d'excel·lent qualitat i total absència de colorants.

Tastau-la. Amb tota garantia.

Producte
Balear

La Qualitat,
també a l'alimentació

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Agricultura, Comerç i Indústria

PASSATEMPS

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontals: Extraordinaris, prodigiosos. 2. Amador, galant. No hi ha qui l'engreixi. 3. Capes protectores quitinoses. 4. Una suma ben desbaratada. Relatiu a les natges. 5 el cor de l'anell. Grup de rock català. Arbre de ribera. 6. So viu del metall o el vidre en rebre un xoc. Raïm despullat de grans. 7. Mamífer bòvid del Tibet. Confiança, seguretat capgirada. Numeral. Punt de màxim plaer sexual. 8. Nau de guerra grega i llatina. Arbre que sap matemàtiques. 9. La primera. Article mallorquí. Agonitzen, defalleixen. 10. Tu mateix. Beguda feta amb aiguardent, aigua, sucre i canyella.

Verticals: 1. Fertilitat. 2. Inventariar, detallar. Numeral. 3. Relatiu al dia de la naixença. 4. Deixat de banda. Punt cardinal. Pom, ramell. 5. Mucositat. Irrigacions (al revés). Llarga i prima. 6. Fase larval dels insectes lepidòpters. Excrements. 7. Al revés, llinatge mallorquí. Paraula. 8. No creu en Déu. Or. Nota musical. 9. Mig rectangle. Quan te'l trobes, t'has d'aturar. Diuen que quan n'hi ha, hi ha alegria. 10. Monosil·lab que et casa. Inventa, crea.

Les solucions als mots encreuats les trobareu a la pàgina 57.

C	N	O	F	O	L	I	X	S
C	A	L	M	O	L	T	L	A
A	F	R	O	B	M	A	T	A
S	O	R	M	Ç	T	A	D	N
C	E	V	A	O	O	L	U	A
A	T	E	R	E	D	N	A	P
V	N	C	A	T	A	G	L	M
E	T	P	C	E	N	R	A	A
L	A	N	A	O	O	E	B	C
L	S	D	G	E	V	E	M	N
S	T	E	R	R	E	F	I	I
R	A	S	S	A	S	S	T	I

Sopa de lletres: Heu de localitzar el nom de deu instruments musicals de percussió. Les lletres sobrants vos donaran un pensament de Joan Fuster.

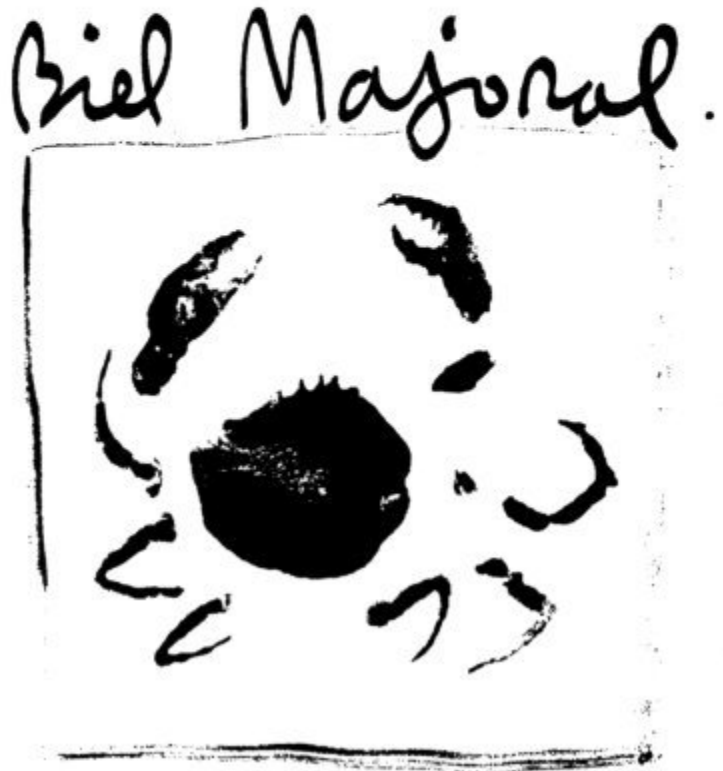
E	N	O	F	O	X	A	S	N
A	C	Q	U	E	E	L	L	A
F	T	L	E	F	R	M	P	T
L	S	Q	A	U	E	E	E	E
A	B	G	T	R	M	S	A	P
U	O	N	I	M	I	A	L	M
T	M	S	P	A	A	N	R	O
A	B	L	A	V	E	N	E	R
C	A	O	A	P	M	O	R	T
O	R	G	U	E	M	S	E	S
R	D	O	Q	U	E	S	A	R
A	I	L	O	I	B	A	L	F

Eliminats els 10 noms d'instruments de vent es llegeix: "En aquell temps que ets animals parlaven... com ses roques ara"

EL RACÓ DE LA MÚSICA

Aquest Racó és per saludar el disc compacte que tot just fa quinze dies ha editat en Biel Majoral. Un disc d'acuradíssima realització que conté onze cançons del seu repertori. Li dona títol i l'enceta el poema de Guillem d'Efak " *Vou veri vou per no dormir* " i es tanca amb la impressionant " *Tonada* ", tan mala d'escoltar sense tenir calfreds. A l'entremig, els romanços " *La mort de na Roseta* ", " *Don Francisco* " i " *La filla del rei* ", uns " *Havaneros* " de mestre Llorenç Batle, l'" *Enyorament* " de Guillem Cabrer i cançons emblemàtiques com " *Que té aquesta terra nostra* ", " *Camí, camí* " i altres. Tota una festa pels sentits.

La presentació compta amb la col.laboració de Miquel Barceló que hi pinta un cranc suggeridor, amb les seves mordales, de les punyents mossegades que conté el disc com també el sentiment que l'amara. Magnífics els arranjaments de Biel Oliver " Torres " i Delfi Mulet i molt notable la feina dels altres músics que l'acompanyen.

Portada del CD de Biel Majoral

D'en Biel Majoral només teníem dues cassettes " *Tonades i cançons antigues* " i " *Cançons de brega* ", totalment exhaurides, a part de participacions esporàdiques en altres reculls. Per això és encara més d'agrair aquest CD editat per Blau sense escatimar mitjans. A les paraules de presentació en Biel acaba amb un " *Continuarà...!* " que ben bé podria prescindir de l'interrogant. Així ho esperam.

Volem acabar amb unes paraules de l'article " *Mordalenca collita cançonera* " que Biel Mesquida (*Diario de Mallorca*, 18-XI-97) li dedica: " L'aire que en Majoral ens ha donat per respirar no es tuda amb el temps. I la seva veu s'arrela, creix i vola com una real i luxosa espècie vocal en extinció amarada d'una reserva de llibertats tan fondes que agafen els territoris rítmics que van més enllà de les paraules. Els ritmes i els mots d'en Majoral són un antídoto contra la colonització que habita dins els llocs comuns i els tòpics reaccionaris del llenguatge públic d'aquesta societat illenca desmobilitzada i plena d'autoodis no confessats. Els ritmes i els mots d'en Majoral són una crítica ètica ferotge a tant panxacontentisme i confort mental com senyoreja per tot arreu (als fors públics, als jutjats, als mitjans , a les escoles, a la Universitat, ...) És la poesia quotidiana, més necessària que mai en temps de penúria, que obre d'àmpit en ample les finestres clausurades i les portes tancades a la parla col.loquial, a la música col.loquial, de bondeveres.

PINA

Treu el nas per la porta i l'obr un poc, tímidament, emperò encara no gosa entrar, si bé ja ens donam compte de l'oratge més fred que fa, de les brusques que també han assaonat la terra, de les roades els matins, dels dies més curts, de les boires i més humitat, de la roba que no s'eixuga, de més dies ennigulats i també d'altres amb un sol esplendorós que fa ganes d'anar a fer una volta, dels ropits i tords que hi ha i enguany d'una bona nada d'esclata-sangs, de l'olor a botifarrons i a llangonissa torrada a estones pels carrers del poble, del grunyir de qualque porc que escorxen de bon matí, de la propaganda dels torrers i cava, de més llums a les places, carrers i mostradors, de missatges i paraules de germanor, solidaritat, alegria i pau. És l'hivern que empeny amb força la porta perquè ja vol entrar, i amb ell el darrer mes d'un any que ja acaba; però abans tenim les vacances dels al.lots i les festes de Nadal i Cap d'Any; i un any més vos volem desitjar que les passeu amb salut i alegria. Molts d'anys i felicitat.

LA GIMNÀSTICA de la tercera edat ha estat tot un èxit: es veu que volen estar en forma i com a joventes, perquè, això sí, tot són dones; a veure si els homes també s'animen; que no tenguin por de les 23 dones que hi van.

LA PLAÇA dels dimarts pareix una fira: els marxandos ja no caben per les voreres i fan una tira enmig, senyal que els va bé i hi ha ganes de comprar.

EL TORRENT ja ha arrancat: sempre és agradable veure el gran raig d'aigua que passa pel pont, així com qualque parella d'ànneres que s'acollen i es preparen per fer el nieró.

BATLE. Aprofitam per donar el comiat a Francesc Antich i desitjar-li nous èxits i per donar l'enhonorabona al nou batle Jaume Jaume Oliver. Li desitjam que desenvolupi la seva feina amb encert, que, al cap i a la fi, si és així els beneficiats serem nosaltres i el poble. Li demanam que doni una nova empenta als temes que queden per fer a Pina. Enhonorabona i endavant.

CAMÍ DEL cementeri. Es troba en bastant mal estat, necessita un nou asfaltat, que tampoc no és massa demanar ja que és molt curt, uns 400 metres; i si no és possible, que al manco hi fassin una passada i tapin els nombrosos clots que s'han fet amb les pluges.

AIGÜES BRUTES. Hem sentit que ja està decidit dur les de Pina cap a la depuradora; esperem que hàgim sentit bé. És de primera necessitat solventar aquest tema així com el subministrament d'aigua potable; deuen quedar pocs pobles a Mallorca que no tenguin aquest servei de sanejament.

PLUVIÒMETRE. Segons les dades facilitades per na Marianne, les pluges del mes de novembre (fins avui dia 29) a Pina han estat de 100'8 litres.

DEFUNCIONS: Dia 15 de novembre va morir Magdalena Oliver Mulet als 88 anys.

Dia 27 de novembre ens deixà en Miquel Jaume Sureda als 69 anys.

En pau descansin

XESC OLIVER

ESPORTS

FUTBOL

Primera Regional

Durant aquest passat mes de novembre, l'equip de regional ha duit una millor regularitat i pareix que agafa el fil de la competició; a hores d'ara ha deixat les darreres posicions a la classificació i figura en tretzè lloc. Esperam que les noves incorporacions acabin d'arrelar dins l'equip i acabin la primera volta a la meitat de la taula.

Els darrers resultats han estat:

Algaida-S'Arracó 3-1

P. Arrabal-Algaida 3-1

Algaida-Sta. Eugènia 2-1

Futbol base

De tots els equips del futbol base del C.E.Algaida, els juvenils són els que més aviat han agafat el net de la competició ja que, després de set partits al grup de tercera regional, figuren en tercera posició.

Bona prova és que la immensa majoria de joves compareixen als entrenaments i la il.lusió és ferma de cara a fer un bon paper.

Resultats:

Santanyi-Algaida 3-2

Algaida-Esporles 2-1

Sant Marçal-Algaida 3-4

L'equip de cadet, ara per ara, no acaba de tenir els resultats que tal vegada es mereixerien per la constància i la feina que fan durant la setmana. És de

suposar que la cosa millorarà.

Algaida-Cardessar 2-7

S'Horta-Algaida 3-4

Els infantils van millorant els seus resultats i les coses de segur que encara aniran més bé. L'equip entrena fort i els resultats començaran a caure al seu favor.

Algaida-Petra 2-5

Manacor-Algaida 6-0

Algaida-SonServera 4-0

Els alevins d'en Mateu Llull i en Manolo González, dos rals del mateix. La cosa comença a funcionar, es guanyen partits i la gent s'anima.

Algaida-Barracar 4-0

Montuïri-Algaida 1-2

At. Manacor-Algaida 1-4

Els dos equips de Futbol7, molt bé. L'equip de segon any, malgrat començar fluix, ja està a la meitat de la taula i la progressió és un fet.

Espanya At.-Algaida 1-5

Montuïri-Algaida 5-3

L'equip de Futbol7 de primer any és el millor, si no de resultats, si d'entrega i voluntat per fer esport. No és gens fàcil tenir tots menys edat i menys experiència que la resta d'equips i estar aquí, entrenat i fent-ho bé. I si no ja en parlarem d'aquests petitois.

Algaida At.-Felanitx 0-12

Algaida At.-Petra 1-12

Cala d'Or-Algaida At. 7-1

Futbol femení

Les nines de n'Andrés "Capelo" estan que ja no les aturen. Es varen perdre els

primers partits, però la resta, amb alguna excepció, es compten per victòries. En una paraula, l'equip femení és el més animat i alegre de tots quants hi ha enguany dins la disciplina del C.E.Algaida.

VOLEIBOL

Les lligues de voleibol ja han començat a un ritme accelerat i de tres maneres diferents a cada categoria.

Juvenil femení

S'han format dos grups, A i B. Al grup A hi ha els millors, que aspiren a lluitar pel campionat de Mallorca i Balears. Al grup B hi ha els equips novells que tenen com a principal aspiració jugar i millorar el seu nivell.

L'Algaida que milita al grup A ha començat d'una manera immillorable comptant tots els partits per victòries en la primera volta i cedint tan sols dos sets en tota la fase.

Rafal Vell-Algaida 0-3

Algaida-Sa Pobla 3-1

Alaró-Algaida 0-3

Algaida-S. Josep Obrer 3-1

Montero-Algaida 0-3

Algaida-Mediterráneo 3-0

S'Arenal-Algaida 0-3

L'equip està format per Miquel Artigues (delegat), Andreu Gelabert (entrenador), Toni Pericàs (segon entrenador), Fca. Pocoví (capitana), Toñi Perelló, Cati Llull, Rosalina Vidal, Ma. Antònia Trobat, Laura Ferragut, Marga Maya, Cati

Cerdà, Ma. Mar Puigserver, Laura Mercadé, Elisa Montero, Cati Pol i Gina Ferrando. Aquestes jugadores s'entrenen uns dies al Poliesportiu de Son Gotleu i uns dies a Algaida quan el temps i el llum ho permeten.

Cadet femení

L'equip cadet forma part del grup B. La lliga es fa en quatre grups i l'Algaida és el cap de sèrie nº 1 del grup. Els equips que ens han tocat són molt senzills i amb poca qualitat tècnica. Posteriorment els dos primers de cada grup s'enfrontaran per lluitar pel campionat de Mallorca i aleshores la lliga serà més forta i difícil.

Basta dir que l'equip no ha perdut cap set.

IES Josep Sureda-Algaida 0-3

Algaida-Sa Pobla 3-0

Algaida-Muro B 3-0

Petra-Algaida 0-3

Algaida-S.Josep Obrer B 3-0

Algaida-IES Josep Sureda 3-0

Participants: Laura Ferragut (capitana), Marga Maya, Cati Cerdà, Ma. Mar Puigserver, Ma. Catalina Rossinyol, Ma. Carmen Linares, Ma. Magdalena Fullana, Yolanda Andreu, Carme Alzamora. Delegada: Tofí Perelló. Entrenador: Andreu Gelabert. 2on entrenador: Ma. Alzamora.

Aquest equip s'entrena qualche dia a Ses Escoles en males condicions de pista, temps i il.luminació i dos dies a Son Gotleu.

No obstant els problemes de desplaçaments, fent un gran esforç demostren un gran esperit de lluita i sacrifici i són

Entre aquestes dues fotos hi ha uns anys de diferència: l'equip infantil l'equip cadet que fou campió de Balears l'any 96

clares aspirants al títol. Infantil femení.

L'equip infantil femení del C.P. Pare Pou, que és l'equip jove de tots els federats, segueix les passes de les majors i encara que de moment no han jugat contra cap dels equips considerats més forts, ho fan de manera molt satisfactòria i han guanyat tots els partits per 3-0.

En aquesta categoria juguen tots contra tots i els dos millors jugaran pel campionat de Balears. Esperam que la sort les acompanyi i segueixin com fins ara. En aquests moments van primeres empatades amb altres tres equips.

Fins ara hem hagut de jugar tots els partits a fora casa per no tenir focus al pati de Ses Escoles. Ara tenim quatre focus a l'edifici escolar que

permeten que s'intenti jugar al pati. La claror és insuficient, però de moment les permetrà de mala manera jugar a casa qualche divendres.

Esporles- Pare Pou 0-3

S'Arenal-Pare Pou 0-3

CIDE-Pare Pou 0-3

Artà- Pare Pou 0-3

Pare Pou-Esportiu Consell 3-0

Jugadores: Catalina Ma. Oliver, Antònia Bibiloni, Antònia Puigserver, Aina Marquès, Lorena Nonell, Cati Ma. Gallego, Anette Jantzen, Joana Ma. Fullana, Ma. Esmeralda Gallardo, Elena Salleras, Vanessa Torres, Ma.

Antònia Sastre, Joana Ma. Mut
Delegat: Felip Gelabert. 1er.
entrenador: Ma. Alzamora. 2on
entrenador: Andreu Gelabert.
Juvenil masculí Palma 99.

A l'equip juvenil masculí del Palma 99 hi juguen dos algaidins formats al C.P. Pare Pou a les ordres de n'Andreu Gelabert i ara formen part d'aquest equip que participa a la lliga de tercera divisió i encapçala la classificació amb tots els partits guanyats.

Els dos algaidins són Isaac Draper i Felip Gelabert, col.locadors de l'equip. Posam els resultats com si l'equip fos

algaidi.

Petra-Palma 99 2-3

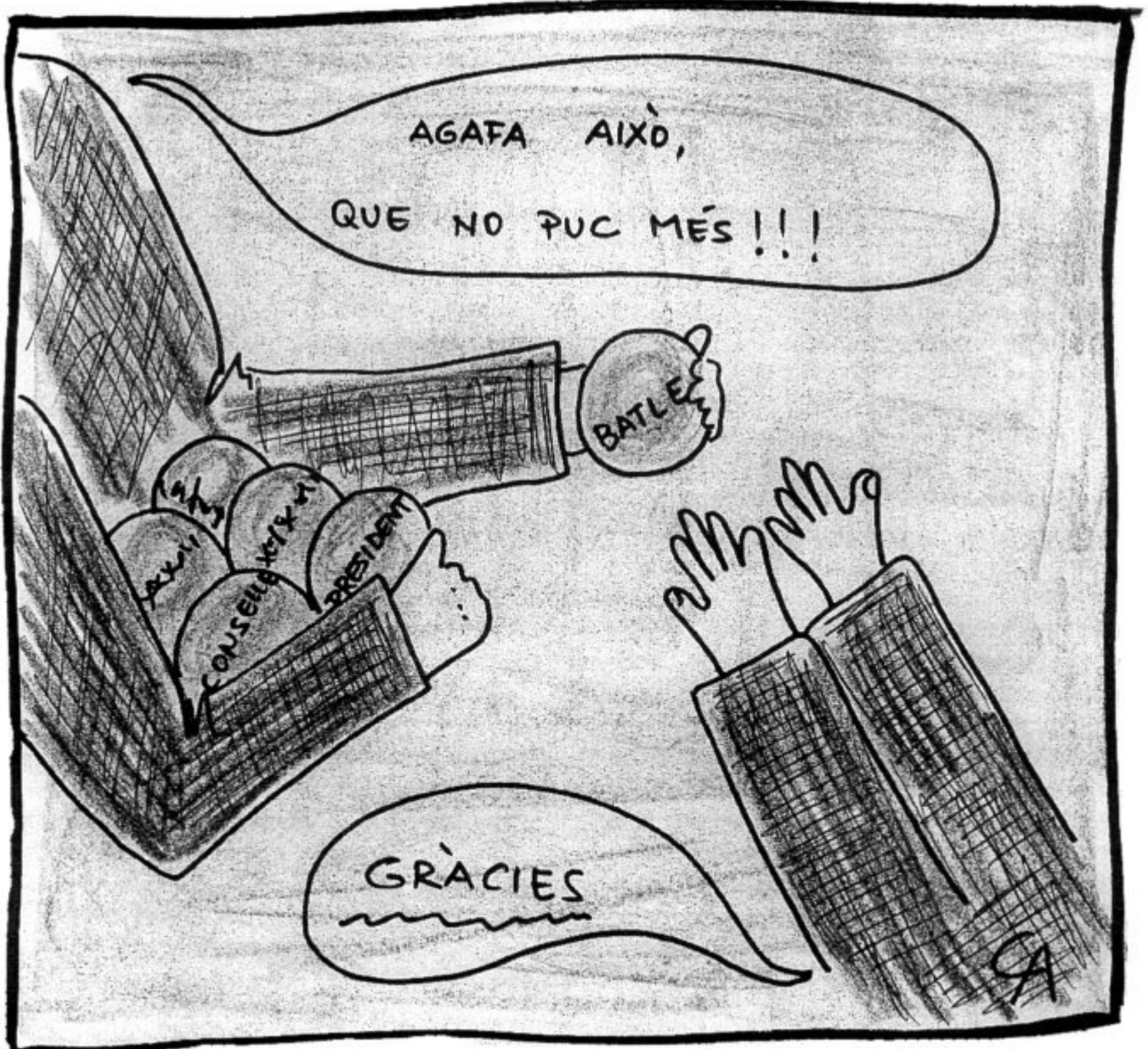
Palma 99-Sóller 3-0

Manacor-Palma 99 1-3

Palma 99-Pòrtol 3-0

Per altra banda, na Francisca Pocoví, jugadora juvenil, juga amb l'equip de 1ª divisió nacional de voleibol femení amb un rendiment excel·lent. Esperam poder donar més jugadors a l'élite del voleibol espanyol. Enhorabona a tots.

JOAN TROBAT

UNA XERRADETA.... (Continuació)

és el que respon a la pregunta; tots dos van parlant del tema apassionadament, convençuts del que diuen i del que estan fent per millorar l'agricultura i tot el que l'envolta.

-Què ens podeu dir de la comercialització? Pot competir amb les grans superfícies, amb les multinacionals, que ofereixen uns preus, segons ells, immillorables?

-El que sabem ben cert és que, avui, la gent cerca productes naturals, ecològics, encara que sigui a preus un poc més alts. Per trobar aquests productes la gent va molt despistada, el gran públic no sap a on acudir. La Cooperativa d'Algaida ha estat la pionera en publicar una "Guia-catàleg" de productes i productors ecològics de les Illes Balears; però encara no estam ben organitzats. L'ecomagatzem que estam muntant a Algaida, dins la Cooperativa, és la solució, sembla: l'agricultor tindrà un lloc a on dur els seus productes, ecològics naturalment, i els clients tendran un lloc a on acudir per trobar el que cerquen. A més a més, està en projecte un mercat exterior on cada productor podrà vendre directament els seus productes al consumidor. Això està en estudi, encara, però és una idea que posarem en pràctica i pensam que serà interessant de cara a la comercialització directa productor-consumidor.

-La gent que va a la farinera veu que s'hi està fent una reforma important. En què consisteix aquesta reforma?

-Bàsicament volem adequar les instal·lacions per l'ecomagatzem: una sala pels productes ecològics en completes condicions., és a dir, la botiga pròpiament, productes diferenciats dels "naturals". A més, cream una aula de formació o de conferències, una oficina, un arxiu, un laboratori. Això pel que fa a la reforma per l'ecomagatzem. La resta de les instal·lacions de la Cooperativa ALPIRA s'han vist molt millorades en tots els sentits: hem ampliat una part, però sobretot hem aprofitat un sector molt important en metres, que estava totalment perdut, inutilitzat, i a punt de caure, d'esbucar-se. Per tant, podem dir que hem guanyat tant pel que fa a espai com a utilització

més racional dels espais ja existents. I una cosa hem de dir: a la fi aconseguirem tenir uns banys, que eren indispensables, però que fins ara no havíem pogut fer.

El que hauria de quedar clar -seguixen dient- és que l'ecomagatzem està totalment dins la Cooperativa, és una part, però no n'està en absolut separada. Els beneficis, que estam segurs que n'hi haurà, seran per tots els cooperativistes. La inversió total és d'una seixantena de milions, és molt important. La gran preocupació d'alguns socis de la Cooperativa és si li tornarem a demanar dobbers, més aportacions al capital social. A la darrera Assemblea ja va quedar ben clar que no; i avui volem aprofitar per remarcar-ho: el finançament de les obres està planificat, estudiat, i totes les despeses i ingressos estan prevists.

-Hem vist un "Buletí informatiu" que du per títol "Ecomagatzem", el número 1, d'octubre d'enguany. Què ens voleu fer la competència a ES SAIG?

-Evidentment no és aquesta la nostra idea. (Tots dos riuen). El que pretenem és que sigui una eina de difusió i d'informació de tot el que fa referència a l'agricultura, però sobretot dels productes ecològics, tant des del punt de vista del productor com del consumidor. A més, farem especial referència als temes de cooperativisme i, en una paraula, a tot el que preocupa al pagès. La previsió és que el buletí sigui mensual, però això dependrà una mica dels col·laboradors.

-Tot això deu representar molta feina, sobretot per la Junta Directiva...

-Sí, moltíssima feina. Els directius som pocs i hem de dedicar bastantes hores a la Cooperativa. Tenim la sort de comptar amb un personal immillorable, i això ens ha ajudat molt. També volem fer constar, aquí, el recolzament que sempre hem trobat en el Conseller Sr. Cardona, que continuament ens ha estimulat a seguir en el camí començat. A més del conseller, hem trobat ajuda, col·laboració, estimul, en moltes altres persones, tant d'Algaida com d'organismes autonòmics. Per part dels socis, hem trobat molta comprensió per les molèsties ocasionades amb motiu de les obres.

Una de les conseqüències de les obres és no haver fet enguany el tradicional dinar de cada any, i això qualcú ens ho ha retret, mig en broma mig en sèrio. L'únic que podem dir és que l'any qui ve serà molt millor, el dinar.

Ja hem dit abans que els dos interlocutors parlen apassionadament dels temes que han anat sortint. Pel seu gust no acabariem mai, però l'espai ocupat ja és prou llarg.

JOAN MULET

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Joan Puigserver Garcies.
Va morir dia 11 de
setembre als 63 anys

Margalida Fullana
Mulet. Morí dia 12 de
novembre als 88 anys

Margalida Oliver Mulet.
Morí a Pina dia 15 de
novembre als 88 anys

Antoni Homar Bosch.
Va morir dia 21
d'octubre a Randa als
72 anys

Francisca Sastre Pou.
Ens deixà dia 25
d'octubre a l'edat de 90
anys.

Miquel Jaume Sureda.
Va morir a Pina dia 27
de novembre a l'edat de
69 anys

NAIXEMENT

Sheila Fernández Simó, filla de Francisco Salvador i Margalida. Va nèixer dia 15 d'octubre.

UNA XERRADETA AMB...

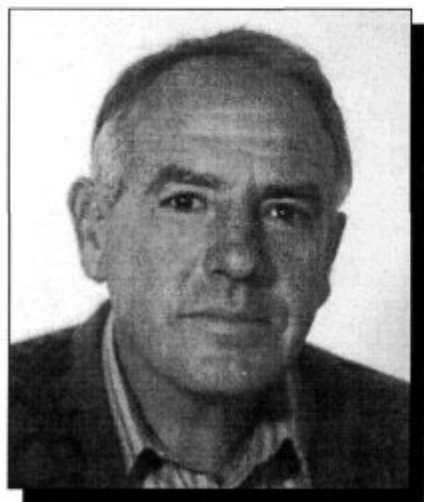
XESC OLIVER "TORRES" i MATEU BALLESTER "MÓRA"

L'agricultura està en crisi. Aquesta és una frase que des de fa molts anys sentim cada dia, no és una situació nova. Però, darrerament, els pocs pagesos que queden estan fent vertaders esforços per sortir d'aquesta situació. El cooperativisme sembla ser-ne una sortida, i la Cooperativa agrària d'Algaida ja fa anys que funciona, des del 1979; i funciona bé, pel que es veu.

Avui parlarem amb un pagès de tota la vida, en Xesc Oliver "Torres", i un pagès "vocacional", de fa pocs anys, però que s'ho ha pres molt en serió, en Mateu Ballester "Móra".

-És possible, avui, una agricultura rendible sense subvencions?

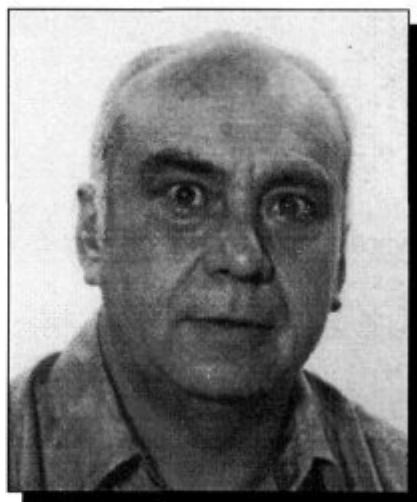
-Avui en dia, a Mallorca, és molt difícil, per no dir impossible. Ha d'esser una agricultura especialitzada, en hivernacles, per exemple, o

cultius molt especialitzats i amb una comercialització directa al consumidor. L'agricultura algaidina, molt parcel·lada, amb un minifundi molt accentuat, no pot ser rendible sembrant cereals ni amb els ametlers o garrovers, ni amb ovelles... Si podem fer qualsevol millora dins les finques, o si podem subsistir, és gràcies a les subvencions.

-Pot ser una solució l'agricultura ecològica?

-És una sortida interessant, i molt, però actualment tampoc és rendible sense subvencions. Té tota una sèrie d'avantatges, com és, per exemple, el respecte pel medi ambient, que avui està tant de moda i que és tan necessari tenir en compte si pensam en els nostres fills. Per altra part, el cost és inferior, segons com es miri, ja que els productes químics resulten molt cars. Si a més pensam que els preus al mercat són més alts, al final l'agricultura ecològica pot ser més interessant.

-No podria ser que això fos una moda i que passi aviat?

-Potser sigui una moda, però és una realitat ben palpable que avui molta gent vol productes de qualitat, encara que siguin un poc més cars, i els productes ecològics tenen una qualitat indiscutible. Hem de tenir en compte una cosa: quan parlam de productes ecològics, i d'ecologia, no és només d'agricultura que parlam; l'ecologia és tota una filosofia de la vida que inclou, a més a més, el respecte del medi ambient, el reciclatge, la separació de paper, llaunes, vidre, etc. de les deixalles...

No podem indicar quin dels dos interlocutors
(Segueix a les pàgines anteriors)